

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

KATEDRA KRAJINNÉHO MANAGEMENTU
VEDOUcí KATEDRY: doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.

Studijní program: N4101 Zemědělské inženýrství
Studijní obor: Agropodnikání

Analýza zaměstnanosti ve venkovském prostoru

PŘÍPADOVÁ STUDIE OBCE ŠEVĚTÍN

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Drahomíra Kušová, Ph.D.

Autor: Bc. Adéla Šťastná

České Budějovice

2017

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta zemědělská
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Adéla ŠTASTNÁ**
Osobní číslo: **Z15447**
Studijní program: **N4101 Zemědělské inženýrství**
Studijní obor: **Agropodnikání**
Název tématu: **Analýza zaměstnanosti ve venkovském prostoru - případová studie obce Ševětín**
Zadávací katedra: **Katedra krajinného managementu**

Zásady pro vypracování:

Zaměstnanost je důležitým faktorem pro udržitelný rozvoj venkova, neboť přispívá k setrvání lidí v dané lokalitě. Po roce 1989 zaniká převaha zemědělských podniků ve venkovských oblastech a zvyšuje se počet nezemědělských podniků. Otázkou je, jaký mají vliv na zaměstnanost v konkrétním venkovském prostoru.

Cíl práce:

Cílem diplomové práce bude zmapování zaměstnanosti ve vybrané obci a detailní analýza role podnikatelské struktury v zaměstnanosti místních obyvatel.

Metodika:

Diplomová práce bude mít charakter případové studie, kombinující kvantitativní a kvalitativní přístupy sběru a analýzy dat. Nejprve bude vytvořen teoreticko- metodologický základ pro vlastní šetření, který se bude opírat o literární rešerši, založenou na studiu odborné literatury, internetových portálů a příslušných dokumentů (např. statistické databáze a jiné lokální zdroje). V praktické části bude provedena detailní charakteristika modelové oblasti včetně analýzy podnikatelské struktury. Jako techniky sběru dat budou uplatněny studium dokumentů, rozhovory s klíčovými osobnostmi a anketa pro veřejnost. Na základě analýzy objektivních i subjektivních výsledků bude vyhodnocena zaměstnanost v obci včetně vlivu podnikatelských subjektů na zaměstnanost místních obyvatel. Diplomová práce bude případně doplněna sociotechnickými doporučeními pro decizní sféru.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **60 stran textu**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- Boháčová, I., Hrabánková, M. (2009): Strukturální politika Evropské unie. Praha: C. H. Beck
- Bínek, J. (2009): Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno
- Hudečková, H., Lošťák, M., Ševčíková, A. (2006): Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta
- Kouřilová, J. (2012): Synergie vztahu město-venkov. Praha: Alfa Nakladatelství
- Majerová, V., Čmejrek, J. (2003): Český venkov 2002. Podniky a podnikání. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, vydavatelství Credit
- Majerová V. (2006): Sociologie venkova a zemědělství, Česká zemědělská univerzita. Praha
- Pělucha, M. a kol. (2012): Venkov na prahu 21. století. Venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia, územní dopady znalostí ekonomiky na venkov, souvislosti vztahů města a venkova v globalizované ekonomice. Praha: Alfa Nakladatelství
- Synek, M., kol. (2002): Podniková ekonomika. C.H.Beck.

Vedoucí diplomové práce: **PhDr. Drahomíra Kušová, Ph.D.**
Katedra krajinného managementu

Datum zadání diplomové práce: **26. února 2016**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2017**

prof. Ing. Milošlav Soch, CSc., dr. h. c.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Bludenská 1888, 370 05 České Budějovice

doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. února 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala zcela samostatně a uvedla v ní všechny použité literární a jiné zdroje. Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne 10. 4. 2017

.....

Podpis studenta

Poděkování

Nejvíce bych ráda poděkovala paní PhDr. Drahomíře Kušové, PhD. za odborné vedení mé diplomové práce, za její trpělivost, ochotu a čas. Dále patří poděkování paní Marii Švejdové, panu Ing. Milanovi Máchalovi a panu Jaroslavovi Kopečkovi za ochotu poskytnout rozhovor ve svém čase. Stejně tak děkuji obyvatelům obce Ševětín, kteří byli ochotni věnovat pár minut k vyplnění dotazníku. Za podporu děkuji mé rodině.

Šťastná, A. (2017): Analýza zaměstnanosti ve venkovském prostoru – případová studie obce Ševětín. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta

ANOTACE

Diplomová práce analyzuje venkovský prostor z hlediska zaměstnanosti, rozebírá podnikatelskou strukturu a hodnotí celkovou situaci obyvatel. Pro sběr dat je využito studium dokumentů, statistik, rozhovory s vybranými klíčovými osobnostmi a anketa pro veřejnost. Práce je zaměřená na Českobudějovický okres, konkrétně na obec Ševětín.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zaměstnanost, venkov, podnik, zemědělství, obyvatelstvo, kraj jižní Čechy, Českobudějovický okres, Ševětín

Šťastná, A. (2017): Analysis of employment in rural area – case study of the Ševětín village. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta

ANNOTATION

The Master thesis analyses rural areas in terms of employment, discusses the structure of businesses and assesses overall situation of the population. For data collection, documents, statistics, interviews with selected important personality and questionnaires for public were used. Českobudějovický district, especially the village Ševětín, became the model area.

KEY WORDS

Employment, countryside, business, agriculture, population, region jižní Čechy, district České Budějovice, Ševětín

OBSAH:

1. Úvod.....	1
2. Cíl práce.....	3
3. Literární rešerše.....	4
3. 1. Venkov.....	4
3. 2. Sídlo.....	8
3. 3. Obec.....	8
3. 4. Vesnice.....	9
3. 5. Město.....	10
3. 6. Region.....	11
3. 7. Zaměstnanost.....	12
3. 8. Trh.....	16
3. 9. Firma/podnik.....	17
3. 10. Podnikání.....	19
3. 11. Zemědělství.....	21
3. 12. Dotační programy a strukturální fondy.....	23
3. 12. 1. Dotace a programy.....	23
3. 12. 2. Strukturální fondy.....	25
4. Regionální zařazení pro případovou studii.....	27
4. 1. Charakteristika zaměstnanosti České republiky.....	28
4. 2. Charakteristika kraje jižní Čechy.....	30
4. 3. Charakteristika okresu České Budějovice.....	33
5. Metodika práce.....	35
5. 1. Vstupní a následné pracovní otázky pro terénní šetření.....	36
6. Charakteristika modelové obce.....	37
6. 1. Historie.....	37
6. 2. Současnost.....	40
6. 3. Statistické údaje.....	41
6. 4. Shrnutí historie a současnosti.....	45
7. Výsledky pozorování, dotazníkového šetření a rozhovorů.....	52
7. 1. Dotazníkové šetření.....	57
7. 2. Rozhovory s vybranými osobnostmi.....	63
7. 2. 1. Rozhovor s paní Marií Švejdovou.....	63

7. 2. 2. Rozhovor s panem Ing. Milanem Máchalem.....	67
7. 2. 3. Rozhovor s panem Jaroslavem Kopečkem.....	70
8. Diskuse a závěr.....	75
9. Použitá literatura a zdroje.....	78
10. Přílohy.....	83
10. 1. Příloha č. 1 – Osnova dotazníku.....	83
10. 2. Příloha č. 2 – Osnova rozhovoru pro paní Marii Švejdovou.....	85
10. 3. Příloha č. 3 – Osnova rozhovoru pro pana Ing. Milana Máchala..	86
10. 4. Příloha č. 4 – Osnova rozhovoru pro pana Jaroslava Kopečka.....	86

1. Úvod

Zaměstnaností rozumíme ekonomicky aktivní obyvatelstvo, které se zapojuje do pracovního procesu za účelem uspokojení svých základních potřeb. Zaměstnání přináší člověku peníze na živobytí a ostatní potřeby, které má každý sám pro sebe individuálně náročné. V zaměstnání člověk uplatňuje své vědomosti, dovednosti, zkušenosti a zároveň si vytváří společenské postavení.

V první polovině 20. století bylo nejvíce zaměstnaných lidí v průmyslu. Druhá polovina 20. století směřovala více lidí do odvětví služeb. Zemědělství se drželo převážně ve venkovských oblastech. Dříve oblíbené manuální práce se postupem času stávaly méně vyhledávané. Pro lidi začínají být zajímavější ne tolik náročné nemanuální práce.

Venkov je charakteristický nižší hustotou zalidnění a menší rozlohou než města. Tradiční zaměření venkova na zemědělství už dnes také nemusí být pravidlo.

Venkovské oblasti byly vždy známé nízkými možnostmi pracovních příležitostí. Obyvatelé zde byli zaměstnáni převážně v zemědělském sektoru nebo museli za prací dojíždět do okolních měst, někdy i do vzdálenějších oblastí od svého venkovského obydlí. Lidé jsou do venkovských oblastí lákáni na klidné prostředí na rozdíl od rušných měst, krásné přírodní oblasti, zřídka práce v zemědělství a často také prostory pro stavby rodinných domků.

Otázkou je, jak se situace postupem času měnila, kolik lidí zůstalo pracovat v zemědělství, jaké vznikly nové nezemědělské podniky, další pracovní příležitosti a na kolik se celkově změnila situace zaměstnanosti na venkově.

Po roce 1989 vznikla možnost se osamostatnit a začít pracovat jako tzv. živnostník. Zároveň se spousta podniků rozpadla a lidé tak mohli přijít o své zaměstnání. Pracovní příležitosti se lehce zvyšují při sezónních pracích jako například veřejně prospěšné práce nebo třeba uplatnění v pohostinství, kde je v sezóně větší aktivita.

Díky možnostem dotačních programů Evropské unie (EU) se venkovské oblasti neubírají chátrajícím směrem a mohou tak využít operačních programů v jednotlivých obdobích. Operační programy období 2000 – 2006, 2007 – 2013 a současné 2014 – 2020 zlepšují celkovou strukturu venkova a zaměstnanosti jako takové. Zejména důležitý pro rozvoj venkovských oblastí je Program rozvoje venkova ze současného programového období 2014 – 2020. V rámci Programu rozvoje venkova definuje Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD - Organisation for Economic Co-operation and Development) a Eurostat (statistický úřad EU) venkovské regiony podle podílu obyvatelstva, které žije ve venkovských obcích na úrovni jednotek NUTS III – kraje (Nomenklatura územních statistických jednotek - Nomenclature d'unités territoriales statistiques / Nomenclature of Units for Territorial Statistics). Každý kraj má v CZ - NUTS jedinečný kód. Operační program zaměstnanost podporuje zaměstnanost nejen venkovské oblasti, ale chce dosáhnout zlepšení celkové zaměstnanosti České republiky (ČR).

2. Cíl práce

Cílem diplomové práce je zmapování zaměstnanosti v obci Ševětín a detailní analýza role podnikatelské struktury v dané lokalitě.

Nejprve tato práce objasňuje základní pojmy na základě studia odborné literatury. Vytvoří se tak literární rešerše a teoretický základ jako podklad pro empirické šetření. Vzhledem k regionálnímu kontextu obce se práce zabývá obecnou analýzou zaměstnanosti ČR, jižních Čech, po té Českobudějovickým okresem, kam zkoumaná obec patří. Nakonec proběhne empirické šetření, kde je detailně popsána a zmapována obec Ševětín z hlediska zaměstnanosti pomocí literatury, statistik, fotografií, dotazníků, rozhovorů s klíčovými osobnostmi a vlastního pozorování.

3. Literární řešerše

3. 1. Venkov

Za venkov, resp. venkovské obyvatelstvo je považováno území, resp. obyvatelstvo základních územních samosprávních jednotek (obcí v ČR, local communities or municipalities v EU), které mají hustotu osídlení nižší než 100 obyvatel na 1 km² bez ohledu na ekonomické nebo profesní zapojení obyvatelstva (Majerová, V., 2006).

Venkov, resp. venkovské obyvatelstvo je možno definovat více způsoby. Statisticky užívaná definice, která je založena na počtu obyvatel, označuje jako venkovské obce s počtem obyvatel nižším než 2 tis. osob. V souvislosti s přípravou vstupu ČR do EU se přešlo k používání definice venkovského obyvatelstva na základě podílu obyvatel žijících v obcích s hustotou nižší než 100 obyvatel na km² (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Venkovem se označují nejen vesnice, ale i krajina. Chceme-li tedy venkov definovat, můžeme začít tím, že je to území či prostor. Dále je třeba toto území vymezit. V zásadě lze použít pozitivní a negativní přístup. Podle prvního je venkovem území s venkovským charakterem, podle druhého je venkovem vše, co není městem. Venkov je však také často synonymem pro samostatná venkovská sídla – vesnice, dědiny, vsíky (Pěluha, M. a kol., 2012).

Pojem „venkov“ běžně vyvolává asociace spojené se zemědělstvím, špatnou dopravní dostupností, nízkou úrovní vzdělání obyvatel, selektivní migrací spojenou s odchodem mladých lidí do měst a v jejím důsledku stárnoucím venkovem, idylickou krajinou sice s dobrým stavem životního prostředí, ale bez pracovních příležitostí mimo sektor zemědělství apod. Ačkoliv lze výše uvedené myšlenkové asociace identifikovat v některých venkovských oblastech, pravdou je, že neexistuje jeden homogenní venkov se stejnými problémy (Pěluha, M. a kol., 2012).

Neoddělitelnou součástí venkova je volná krajina. Představuje rozhodující část venkovských území, neboť zahrnuje jak převážný podíl zemědělské půdy, tak lesů a vodních ploch (Majerová, V., 2006).

Tradiční venkov s dominantními zemědělsko-výrobními funkcemi, samozásobitelstvím, konzervatismem a řadou dalších ekonomických, sociálních, urbanistických či architektonických znaků je v současné době již do značné míry neexistujícím prostředím, resp. v různých oblastech setrvaly různé znaky více či méně v souladu s funkčností sídla a udržitelností života. Prosazují se vlivy z městského prostředí a tradičně nabývají nových forem (Bínek, J., 2009).

V oblasti terminologické jsou v analýzách venkova užívány pojmy „venkov“ a „venkovský prostor“. Oba jsou obvykle chápány jako do značné míry synonymní, nicméně z hlediska hlubšího zkoumání a prostorové kompozice a dekompozice mezi nimi existuje rozdíl. Venkovský prostor je základním prostorovým souborem, v rámci něhož nabývá krajina a sídla venkovských znaků, tj. podoby venkova. Venkovský prostor zahrnuje venkovské obce i malá města tvořící jeden funkční celek, prostory venkovské i s venkovem jen obtížně ztotožnitelné (Bínek, J., 2009).

Pojem venkov je neurčitý a do jisté míry abstraktní označení osídlené kulturní krajiny se specifickými charakteristikami. Co je venkov, vnímáme do jisté míry intuitivně, na základě řady znaků různorodé povahy (Bínek, J., 2009).

Venkovských obcí vymezených na základě definice Eurostatu (tzn. Podle hustoty osídlení na 1 km²) je v ČR téměř 5 000 (4 995, tj. 80% z 6 242 obcí v ČR), jejich celková rozloha dosahuje téměř 60 tis. km² (59 418, tj. 75% celkové rozlohy státu), ale žije v nich jen necelá čtvrtina obyvatel – 2,3 milionů (2 298 346 k 1. 1. 1998, tj. 22,3%), (Majerová, V., 2006).

Venkovské obce představují 89,8% všech obcí a spravují území, které tvoří 73,6% plochy státu. Žije v nich však pouze čtvrtina (26,3%) obyvatel. Lze však konstatovat, že v průběhu 90. let se postupně oživila aktivita venkovských společenství (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

V současné době není možné zcela jednoznačně a jednoduše definovat na jedné straně města a na straně druhé venkov. Existuje celá řada různých studií, které se zabývají tématem jejich vymezení a rozdělení. V období před průmyslovou revolucí byl prostor v Evropě v zásadě rozdělen na ryze venkovský a ryze městský. Vztahy

těchto oblastí spočívaly zejména v poskytování zemědělských produktů z venkova pro městské oblasti. V období průmyslové revoluce se významně zvýšila závislost venkovských oblastí na výkonu ekonomik jednotlivých měst a zároveň závislost měst na přílivu značného množství pracovních sil z venkova. Během druhé poloviny 20. století se však vztahy urban - rural staly komplexnější ve srovnání s jejich tradičním pojmáním v období průmyslové revoluce (Kouřilová, J., 2012).

Venkov nabízí málo pracovních příležitostí místnímu obyvatelstvu, nebereme-li v úvahu zemědělské podniky, které jsou doposud co do počtu pracovních míst nosným odvětvím v této oblasti. I zemědělství zaznamenalo výrazné změny, a to nejen ve své struktuře, ale i ve velikosti podniků, počtu pracovníků, právních formách. Většina venkovského obyvatelstva vyjíždí za prací i v současné době, neboť hospodářská základna venkovských obcí je z hlediska pracovních příležitostí velmi omezená (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Venkov městu i v současnosti dodává pracovní síly, ale také umožňuje další rozvoj příměstských oblastí např. poskytování pozemků pro stavby v oblasti průmyslu a služeb (průmyslové zóny, obchodní zóny, logistická centra, sklady apod.) podél výzkumných komunikací vedoucích do města i pozemků určených pro další rozvoj bydlení obyvatel města (v rámci suburbanizačních procesů), (Kouřilová, J., 2012).

Pro Českou republiku vždy byla typická vysoká vyjíždka venkovského obyvatelstva za prací. Dostatek pracovních míst ve městech, větší možnost výběru, většinou lepší finanční podmínky tento trend podporovaly a oslabovaly vlastní hospodářskou základnu ve venkovských obcích. V těch zůstaly v podstatě pouze zemědělské podniky, příp. s navazujícími subjekty. Po roce 1989 přestalo platit, že nejdůležitějším zdrojem obživy obyvatel zaměstnaných na venkově je zemědělství. To může platit pro některé menší obce či sídla, avšak s velikostí obce roste i diverzifikace pracovních činností na venkově (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

K prolínání způsobů života mezi venkovem a městem dochází stále a v každodenním životě se s ním setkává většina z nás. Lidé z venkova dojíždějí za prací do města, kde také často uspokojují své další potřeby (nákupy, služby, kulturní a společenský život), naopak lidé z měst přijíždějí na venkov o víkendech – mají zde své „druhé

bydlení“ (chatu, chalupu) či příbuzné. Ne vždy jsou vztahy mezi těmito skupinami ideální, ale nelze popřít, že k prolínání životních způsobů dochází (Pělucha, M. a kol., 2012).

Jako venkovy s výraznou identitou jsou v rámci ČR vnímány např. jižní Čechy, jižní Morava spojená s vinařstvím, rovinatá Haná či kopcovité Valašsko. Zde je nutné zdůraznit prostupnou hranici, resp. přímo prolínání mezi jednotlivými venkovy a výrazný vliv regionální identifikace (Bínek, J., 2009).

Venkovský prostor není jednotný a rozděluje se na oblasti relativně prosperující v zázemí nebo blízkosti velkých měst či významnějších dopravních tahů, venkovské oblasti středně odlehlé a venkovské oblasti periferní s nejnižším potenciálem pro další rozvoj (vyjma destinací cestovního ruchu), (Kouřilová, J., 2012).

V České republice existuje od roku 1991 Program obnovy venkova, který je od roku 1994 finančně podporován ze státního rozpočtu. V roce 1998 byly v jeho rámci poprvé podporovány „Integrované projekty venkovských mikroregionů“ (dotační titul 7). ČR se tak přihlásila k principům integrovaného rozvoje venkova, vyhlášenými zeměmi Evropské unie již v roce 1996 v Corkské deklaraci a potvrzeným Agendou 2000 (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Vymezení venkova v ČR není jasně dáno a existuje souběžně několik členění. Program rozvoje venkova ČR na období 2007–2013 vymezuje venkovské oblasti dle definice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a dále pracuje s rozlišením venkovského prostoru ČR na příměstský, mezilehlý a odlehlý. Český statistický úřad vymezuje venkov v osmi variantách dle krajů ČR, přičemž kombinuje různou velikost obcí, s různou hustotou zalidnění a statut obce (Bínek, J., 2009).

Program obnovy venkova se týká regionálního rozvoje se zaměřením na venkov. Podporuje akce a programy obcí, které nelze dotovat z ostatních resortů, a dále takové, které mají integrující územní nebo oborový charakter, je v působnosti Ministerstva pro místní rozvoj (Hudečková, H. a kol., 2006).

3. 2. Sídlo

Sídlo budeme považovat za:

- základní jednotku osídlení (relativně malé, pevně ohraničené území)
- každé obydlené místo včetně přilehlých (katastrálně příslušných) ploch, které jsou jeho obyvatelstvem bezprostředně využívány
- výsledek spolupůsobení podmínek přírodního a socioekonomického charakteru (ekonomické podmínky jsou např. stav a struktura výroby, dopravy, služeb a další.; pod sociálními podmínkami si představte např. rozličné struktury obyvatel; obecnější kulturní podmínky představuje např. stupeň organizace společnosti, administrativní uspořádání, politické uspořádání atd.), (Hudečková, H. a kol., 2006).

Obec však není nejmenší sídelní jednotkou. Za základní sídelní jednotku je považováno sídlo. Sídlem obecně označujeme nejmenší obydlené jednotky, tedy skupiny domů prostorově oddělené od ostatních. Jedno či více sídel může tvořit obec (Pělucha, M. a kol., 2012).

3. 3. Obec

Obec podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek, vymezený hranicí obce. Obecně řečeno – každé sídlo (skupina obydlených objektů) s vlastní samosprávou a právní subjektivitou je obcí, bez ohledu na velikost (Pělucha, M. a kol., 2012).

Obec – nejnižší správní územní jednotka, má vlastní samosprávu s vymezenou působností; není to totéž co sídlo. Na území obce se může nacházet více sídelních jednotek /sídel (Majerová, V., 2006).

Obce jsou základními správními jednotkami státu. Jako venkovské obce chápeme obvykle obce s nižším počtem obyvatel (nejčastější hranicí je 2000 obyvatel), (Binek, J., 2009).

Venkovské obce jsou vymezeny jako obce s hustotou zalidnění nižší než 150 obyvatel na 1 km² (Pělucha, M. a kol., 2012).

Se zhoršující se polohou z hlediska vazeb na dopravní infrastrukturu se stále více projevuje vliv velikosti obce. U obcí v zázemí měst jsou tak rozdíly mnohem menší než mezi nejmenšími a největšími obcemi ve špatné poloze. U obcí nad 1000 obyvatel se špatnou polohou se projevuje jejich význam jako regionálních center a jejich situace je srovnatelná se stejně velkými obcemi s dobrou polohou. Nejpriznivějších hodnot socioekonomických ukazatelů dosahovaly obce v zázemí měst s 1000 až 1999 obyvateli, na opačném konci stojí nejmenší obce se špatnou polohou (Bínek, J., 2009).

Určení hranice pro zařazení obce mezi venkovské je ze své podstaty hranicí umělou (malá sídla s městskými prvky, venkovská sídla zařazená do městských obcí apod.), nicméně pro analytické uchopení venkova nezbytnou. V projektu Synergie je jako velikostní limit pro zařazení do souboru venkovských obcí bráno 2000 obyvatel, nicméně v potaz se bere i skupina obcí mezi 2000 a 3000 obyvateli, které jsou hranicí dvou tisíc vyřazeny mimo venkovské obce, ale nemohou být zařazeny mezi města (Bínek, J., 2009).

Samostatnost obcí byla zachována i po vzniku Československé republiky. Mimo měst a ostatních obcí existovala i kategorie „městys“, která označovala malé venkovské městečko (Pělucha, M. a kol., 2012).

3. 4. Vesnice

Sídlo, které v minulosti získalo městská práva, je městem, ostatní sídla jsou vesnicemi (Perlín, R., 1999).

Vesnice (též ves, víska) je sídlo venkovského typu. Typicky je vesnice částí venkovské obce, některé vesnice jsou však místními částmi města, administrativně přičleněné k vlastnímu městu. V některých kontextech se za vesnici označují celé venkovské obce. *Zdroj: [1]*

3. 5. Město

V původním pojetí se město jednoznačně vymezovalo svými hradbami, dnes však musíme hledat jiné definice (Pělucha, M. a kol., 2012).

Zákon o obcích uvádí: „Obec, která má alespoň 3000 obyvatel, je městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády“ (zákon č.128/2000 Sb., o obcích), (Pělucha, M. a kol., 2012).

Město, heterogennější, větší, mladší a dynamičtější sídelní útvar je vždy charakterizováno jednak vnějšími znaky (tj. takovými, které obsahují spíše přírodní, resp. geografické a dále urbanisticko-technické parametry) a jednak vnitřní znaky (ty se soustřeďují na demografické, ekonomické, sociální, kulturní a politické faktory a jejich ukazatele). Jsou to vnitřní znaky města, které jsou v soudobé fázi vývoje osídlení považovány za důležitější z hlediska charakteru města jako typu sídla (Hudečková, H. a kol., 2006).

Města jako centra růstu či rozvoje velmi výrazně ovlivňují své zázemí a okolí jako ekonomické „motory“, poskytující práci nejen přímo svým obyvatelům, ale i lidem žijícím v jejich spádové oblasti, která má často venkovský charakter. Obvykle platí, že v okolí města roste a rozvíjí se, velmi dobře funguje také jako zázemí, když je venkovského charakteru, a naopak – město v krizi je málokdy obklopeno „prosperujícím“ venkovem (Kouřilová, J., 2012).

Město poskytuje obyvatelům svého okolí služby, jejichž provozování v řadě venkovských sídel není ekonomicky efektivní. Jedná se jak o služby komerčního charakteru, tak o služby veřejné, jejichž zajištění města koordinují a zabezpečují ve spolupráci s obcemi ve svém zázemí, které se zpravidla také podílejí na jejich spolufinancování. Jedná se především o služby vzdělávací, zdravotní a sociální (péče o seniory, zdravotně hendikepované, sociálně marginalizované apod.) V této souvislosti je potřeba poznamenat, že spolupráce veřejného sektoru a neziskových organizací jak ve městě, tak i na venkově, je zásadním předpokladem a podmínkou efektivního fungování takovýchto služeb. Dále města poskytují obyvatelům venkova velmi často možnosti kulturního, společenského a sportovního vyžití. Naopak

venkov vůči městu plní zpravidla funkci rekreační, příp. i sociokulturní (Kouřilová, J., 2012).

Funkční vymezení městských oblastí je poměrně složitou tématikou, přičemž lze rozlišovat např. administrativní, rozhodovací, dopravní, znalostní funkci destinace cestovního ruchu (ESPON Monitoring Committee, 2007). ESPON – je výzkumný program EU zabývající se prostorovými trendy, název „European Spatial Planning Observation Network“ (Kouřilová, J., 2012).

3. 6. Region

Regiony jsou objekty regionalistických studií, zatímco jejich předmětem jsou prostorové vztahy, jevy a procesy. Prostorové (jakož jiné) vztahy, jevy a procesy jsou v soudobé společnosti složitě organizované. Jejich zjevnou podobou je osídlení prostoru a struktura tohoto osídlení. Osídlení a jeho strukturu tedy regionalistka „parceluje“ do regionů tak, že vytváří charakteristické jednotky jako soubory prvků osídlení a jeho struktury, které jsou typické a od jiných jednotek (souborů) odlišné (Hudečková, H. a kol., 2006).

Jako venkovské jsou označovány regiony s nízkou hustotou zalidnění, případně poklesem počtu obyvatel a rozhodně vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. Proto se k jejich charakteristice používají hlavně ukazatele vývoje počtu obyvatel, struktury zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích (Hudečková, H. a kol., 2006).

Regionálně rozvojová opatření, která realizovaly členské země v rámci Společenstvím stanovených cílů, mohla nárokovat podpory prostřednictvím strukturálních fondů a byla uplatňována na územních jednotkách, na které podle jednotlivých kritérií Eurostatu byly členské státy územně rozděleny, tzv. NUTS (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

V České republice se v souladu s požadavky evropských institucí používá pro statistické účely systém NUTS. Celé území státu (Česká republika = NUTS 0 a 1) se člení na kraje, tvořící úroveň NUTS 3. Pro statistické účely byly dále vytvořeny

celky vyšší úrovně NUTS 2 (tvoří je 8 tzv. regionů soudržnosti – Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko), (Pělucha, M. a kol., 2012).

Regionální politika představuje „všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.“ Nejnovější studie zabývající se možnostmi zlepšení situace hospodářsky slabých regionů či regionů nějakým způsobem problematických vidí řešení v důrazu na ekonomickou oblast, na konkurenceschopnost regionů a jejich podnikatelské prostředí (Vanhove, N., Klaassen, L. H, 1983)

3. 7. Zaměstnanost

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v úplném znění, definuje povolání jako standardizovaný souhrn pracovních činností podle jejich obvyklého seskupení na trhu práce, jejichž výkon předpokládá určitou odbornou a další způsobilost. Pro někoho je práce jen zdroj příjmu. Celkově je možné vnímat práci různě, jako prostor k seberealizaci, možnost vydělat si peníze, možnost být mezi lidmi. Práce může být také příležitost táhnout za jeden cíl, stát se součástí týmu lidí, mít svoji roli v ní. Práce je prostor k učení novým zkušenostem. Práce je také možnost uplatnit svoji energii, která je v každém člověku a jinak by mohla zbytečně obtěžovat odpočinek a volný čas. Ať už chceme nebo ne, práce nebo činnost v rámci nějakého společenství (např. výkon dobrovolnictví) určuje naši roli ve společnosti, kdy nejsme sami, ale jsme součástí něčeho většího (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Ne každý, kdo nepracuje, je nezaměstnaný. A ne každý, kdo pracuje, je zaměstnaný. Práce není jenom činnost, která je odměněna mzdou, ale za práci lze považovat i dobrovolnou činnost, práci doma, péči o děti, práci na zahrádce apod. Proto hovoříme o pojmu zaměstnání, práce na smluvním základě zahrnuje materiální odměnu za její výkon. Nezaměstnanost neznamená nemít práci, ale nemít placené zaměstnání, nemít příjem ze zaměstnání (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Zaměstnaní jsou lidé, kteří mají placené zaměstnání nebo mají sebezaměstnání nebo jsou dočasně nepřítomní na trhu práce z důvodu nemoci, mateřské dovolené (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Česká republika na počátku transformace patřila ve světovém měřítku ke středně vyspělým průmyslovým zemím (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Zaměstnanost v zemědělství zůstává výrazně regionálně diferencována. Rozdíly zaměstnanosti vyplývají nejen z rozdílných přírodních podmínek, ale i rozsahu a diverzifikace pracovních příležitostí (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Z hlediska ekonomické struktury je převážná většina obyvatel venkova zaměstnána v sektorech průmyslu a služeb. Orientačně lze pouze uvést celkovou zaměstnanost v těchto odvětvích (průmysl 38%, služby 59%, zemědělství 3,1% v roce 2010). Taková struktura zaměstnanosti logicky znamená, že většina venkovanů musí do svého zaměstnání dojíždět – mimo svou obec pracuje více než 80% venkovského obyvatelstva (Pělucha, M. a kol., 2012).

Průmysl je hlavním odvětvím národního hospodářství České republiky. Zaměstnává 1 494 128 pracovníků, tj. 32% všech pracovníků v národním hospodářství. Největší část pracuje ve zpracovatelském průmyslu (91%), v dobývání surovin 4% a 5% v energetice (Synek, M. a kol., 2002).

Úrovní plné zaměstnanosti, při užití daného množství ostatních výrobních faktorů, resp. dané makroekonomické produkční funkce, odpovídá národohospodářský produkt, který označujeme jako potenciální produkt. Trh práce je významným trhem ekonomiky, který spolurozhoduje o velikosti potenciálního produktu (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Zlepšování pracovních podmínek v průběhu sedmdesátých a osmdesátých let mělo své meze, zejména ekonomické. Jistého pokroku v zemědělství a na vesnici však bylo nesporně dosaženo. Lidem se žilo lépe než dříve, probíhal stavební ruch na vesnici, rostly úspory obyvatel a zlepšovala se vybavenost domácností (Majerová, V., 2006).

V modelu konkurence o pracovní místa se statistická diskriminace projevuje daleko výrazněji a déle přetrvává. Potenciální zaměstnanci vytvářejí frontu s pravidly hry nula/jedna. Tedy funguje to tak, že jedinec buďto je přijat nebo není přijat. Jedinec, který patří ke skupině, která se vyznačuje nižší pravděpodobností, že bude mít požadované vlastnosti (případně vyšší pravděpodobností výskytu nežádoucích vlastností), nebude dostávat nižší mzdu, ale je zcela vyloučen ze seznamu potenciálních uchazečů. Nemůže tedy jinak demonstrovat, že požadované vlastnosti má (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Po roce 1990 se na venkově (stejně jako jinde) projevil nový fenomén – nezaměstnanost. V důsledku transformačních změn bylo mnoho lidí propuštěno (hlavně ze zemědělství), ale protože se zároveň značně rozšířila nabídka možností (od samostatného podnikání po možnost práce v zahraničí), nestala se nezaměstnanost plošně významným problémem (Pělucha, M. a kol., 2012).

Nezaměstnanost - průvodní jev tržní ekonomiky; z makroekonomického hlediska představuje nevyužití pracovních zdrojů společnosti a vysoké nároky na výdaje ze státního rozpočtu (současně snížení jeho daňových příjmů). Vyjadřuje se obvykle v % jako podíl počtu nezaměstnaných (kromě obyvatel, kteří se na zaměstnání připravují, popř. dalších) k celkovému počtu praceschopného obyvatelstva (Synek, M. a kol., 2002).

Technický rozvoj přináší změny ve výrobních možnostech, což se projevuje v posunech produkční funkce a vyvolává dva efekty, a to efekt bohatství a efekt substituční. Efekt bohatství, který vede v krátkém období k růstu spotřeby beze změny rozsahu práce. V dlouhém období vede rovněž k růstu spotřeby, ale dopad na práci je nejistý, takže rozsah práce může stagnovat, ale i klesat. Efekt substituční má za následek růst spotřeby i růst práce v krátkém i dlouhém období (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Nezaměstnanost se vztahuje k neúspěšným hledačům práce, volná (neobsazená) pracovní místa vyjadřují počet pracovních míst, která firma nedokáže obsadit. V modelu čištění pracovního trhu dokážou firmy obsadit všechna požadovaná místa. Zaměstnanost se tedy rovná poptávce firem po pracovnících. Ačkoliv tento model

dokáže vysvětlit některé výkyvy zaměstnanosti (pracovní síly), nedokáže vysvětlit, proč jsou výše nezaměstnanosti a neobsazených pracovních míst nenulové (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Frikční nezaměstnanost je tvořena pracovníky, kteří mění zaměstnání, tj. předcházejí z jednoho zaměstnání do druhého, nebo se vyučili či skončili školu a nastupují do zaměstnání apod., což obojí vyžaduje určitý čas. Součástí frikční formy nezaměstnanosti je i nezaměstnanost sezónní, která vyplývá ze skutečnosti, že některá odvětví ekonomiky jako např. zemědělství a stavebnictví vykazují různou poptávku po práci v jednotlivých ročních obdobích (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Strukturální nezaměstnanost je spojena především se změnou odvětvové struktury ekonomiky, čímž dochází ke změnám požadavků na kvalifikaci. To vyvolává poptávku po jiné struktuře pracovníků, než se na trhu nabízí. Požadavky na kvalifikaci se v současném světě mění velmi dynamicky, takže změna profese několikrát za život se stává pro generaci nově nastupujících do zaměstnání samozřejmostí, zatímco generace rodičů či prarodičů vystačila s jednou kvalifikací po celý život (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Nedobrovolná nezaměstnanost je charakterizována jako takový stav ekonomiky, v němž část ekonomicky aktivního obyvatelstva nemůže najít práci, ačkoliv pracovat chce a práci hledá (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Nezaměstnanost je vyjádřena počtem lidí, kteří hledají práci a nemají zaměstnání. Pracovní síla je tvořena součtem zaměstnaných a nezaměstnaných. Lidé, kteří nikdy nepracovali ani práci nehledali, do pracovní síly nepatří. Jde o ekonomicky neaktivní obyvatelstvo, např. o důchodce, ženy a muže na mateřské dovolené, ženy a muže v domácnosti, nemocné a postižené, studující a ty, kteří již práci přestali hledat (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Doba trvání nezaměstnanosti je průměrná délka období, po kterou je jednotlivec bez práce a práci hledá. Tato doba závisí na struktuře trhu práce, fázi hospodářského

cyklu, na podpoře v nezaměstnanosti, na minimální mzdě a dalších faktorech (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Frekvence nezaměstnanosti je dána číslem a vyjadřuje kolikrát je jedinec v průběhu určitého časového intervalu, např. pěti let, nezaměstnán. Frekvence nezaměstnanosti je spojena se změnami struktury trhu práce a hospodářským cyklem (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Ekonomické zdroje musí existovat nejen v tradičních místech, ale musí být přesunuty i tam, kde jsou lidské zdroje udržující místní společenství. Kapitál se musí dostávat i do méně rozvinutých regionů, aby tamní pracovní síle umožnil zaměstnání za podmínek srovnatelných s podmínkami ve více rozvinutých regionech (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Koncentrace pracovních příležitostí má přímou souvislost s nabídkou dopravy v jednotlivých obcích. Rozhodně lze konstatovat, že by doprava ovlivňovala koncentraci pracovních příležitostí, neboť zde působí celá řada pravděpodobně významnějších faktorů (poloha, kvalita pracovních sil aj.). Avšak následný rozvoj a atraktivita sídel a regionů si vyžádá zvýšenou míru dopravní obslužnosti veřejnou dopravou včetně vyšší životní úrovně obyvatel spojenou zpravidla s nárůstem automobilizace (Pělucha, M. a kol., 2012). *Zdroj: [2]*

3. 8. Trh

Trh práce funguje tak, že spojuje pracovníky a pracovní místa. Protože se obojí odlišuje, je tento proces obtížný a časově náročný (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Na trhu působí tržní subjekty. Jsou to ekonomické subjekty fungující v prostředí trhu. Jedná se o domácnosti (v roli prodávajících výrobních faktorů a nakupujících spotřebních statků a služeb), firmy (v roli prodávajících ekonomických statků a služeb nakupujících výrobních faktorů) a stát (vytváří právní rámec podnikání, vykonává státní správu a dohled, zadává státní zakázky apod.), (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Tržní ekonomika je zatím nejdokonalejší ekonomický systém, založený na principech trhu, občanských svobod a demokracie, umožňující v souladu s právním řádem příslušné země rozvíjet soukromé podnikání a svobodně užívat soukromý majetek (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

3. 9. Firma/podnik

Podnik – funkčně a právně samostatný subjekt, zpravidla zakládáný a provozovaný podnikatelem za účelem dosahování podnikatelského zisku = cíl a hybná síla podnikání. Činnost podniku spočívá v uspokojování potřeb jiných osob = úkol podniku (např. produkce výrobků, opatrování oběhových nebo služebních výrobků). Podniky lze klasifikovat dle činnosti (výrobní, obchodní, úvěrní, dopravní, služeb) způsobu provozování (soukromé, státní), právní formy provozování (podnik jednotlivce, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo), podle velikosti (malé, střední velké) atd. (Synek, M. a kol., 2002).

Podnik je v obchodním zákoníku definován jako soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží: věci, práva, jiné hmotné hodnoty náležející podnikateli, sloužící nebo mající sloužit k provozu (Synek, M. a kol., 2002).

Podniky existují proto, aby vyráběly a distribuovaly výrobky a poskytovaly služby zákazníkům a „sloužily“ všem ostatním, kteří jsou s vývojem podniku spjatí. To je jejich hlavní poslání. Podniky stejně jako jednotlivci ve svém chování sledují určitý cíl, tj. stav nebo výsledek, kterého má podnik (jednotlivec) dosáhnout. Ten závisí na účelu, pro který byl podnik založen, a který je důvodem jeho existence (Synek, M. a kol., 2002).

Výsledkem činnosti podniku jsou různé výkony (výrobky, služby), jejichž oceněním jsou výnosy (Synek, M. a kol., 2002).

Cíl firmy v neoklasickém pojetí je tedy stanoven jednoznačně jako maximalizace zisku. Toto pojetí cíle firmy bylo v ekonomické literatuře z různých úhlů kritizováno.

Např. za cíl se považuje nikoli maximální zisk, ale určitá minimální prahová výše zisku, pod níž by dosažená výše zisku neměla klesnout, někdy se maximalizuje výše objemu prodejů apod. (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Firmy hodnotí kandidáty podle očekávaného mezního produktu práce a vytvářejí mzdové nabídky. Tento proces firmám umožňuje užívat informace, které mají o charakteristických rysech svých pracovních míst, vlastnostech pracovníků, kteří jsou obvykle zaměstnáni na těchto místech a jejich typických mzdách. Firmy sdělují tyto informace prostřednictvím inzerátů, které uvádějí požadavky na vzdělání, zkušenosti, naznačují platové rozpětí atd. To umožňuje rychlejší a lepší přizpůsobení pracovníků pracovním místům (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Základním tříděním podniků je třídění podle právní formy jejich vlastnictví (podniky jednotlivce – živnosti; osobní společnosti – veřejná obchodní společnost, komanditní společnost; kapitálové společnosti – společnost s ručením omezeným, akciová společnost; družstva; veřejné – státní podniky (Synek, M. a kol., 2002).

Nejpočetnější skupinou podnikatelských subjektů v ekonomice představují malé a střední podniky, které vytvářejí značnou část pracovních příležitostí (Synek, M. a kol., 2002).

Malé a střední podniky v ČR jsou výslednicí určitého politického a ekonomického vývoje nově vzniklých firem po roce 1989 (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Za malé a střední podniky jsou obecně považovány firmy nezávisle vlastněné, které nejsou v dominantní pozici na odvětvovém trhu a splňují určitá kritéria, jimiž jsou obvykle počet zaměstnanců a výše ročního obrátu (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Od roku 1997 jsou ve statistických sledováních všech výrobních odvětví podniky členěny podle počtu pracovníků, a to do tří hlavních skupin:

- podniky malé s počtem do 19 pracovníků,
- podniky střední s počtem pracovníků 20 až 99,
- podniky velké s počtem pracovníků 100 a více pracovníků (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Malé a střední podniky zaujímají v české ekonomice významné místo jak svým šedesátiprocentním podílem na celkové zaměstnanosti, tak zhruba dvaapadesátiprocentním podílem na výkonech, resp. na přidané hodnotě vytvořené v nefinanční sféře české ekonomiky. Jak v rámci průmyslových oblastí, tak ve venkovském prostoru mají malé a střední podniky významné místo a mají skoro třetinovou váhu v tvorbě přidané hodnoty (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Podstatnou většinu okolí podniku (právo, politika, sociální aspekty, celkové ekonomické klima společnosti atd.) má zcela v rukou nebo je významně ovlivňuje stát. Po roce 1989 je to stát snažící se o co největší ekonomický liberalismus. Do té doby fungovaly naše podniky v systému centrálně plánované ekonomiky. Zatímco pro označení liberálního státu se někdy používá slogan „co není státem výslovně zakázáno, je dovoleno“, pro centrální ekonomiku platí „co není výslovně dovoleno, je zakázáno“ (Synek, M. a kol., 2002).

Zemědělské podniky plní základní funkci – zabezpečení potravin pro obyvatelstvo a zemědělských surovin pro průmysl, tj. funkce produkční. Plní i další důležité funkce mimoprodukční, jako je péče o krajinu a životní prostředí (krajinotvorná funkce), sociálně kulturní (osídlení), rekreační aj. Svými produkty se významně podílí na zahraničním obchodu. Hlavní činností zemědělských podniků je zemědělská výroba, i když v posledních letech před rokem 1989 prováděla i řada zemědělských družstev i nezemědělské činnosti (průmyslové, stavební aj.), (Synek, M. a kol., 2002).

3. 10. Podnikání

Podnikání je u nás upraveno obchodním zákoníkem (zákon č. 531/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Ten definuje podnikání jako „soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku“ (Synek, M. a kol., 2002).

Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která získala živnostenské oprávnění podle živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Průkazem živnostenského oprávnění je živnostenský list nebo koncesní listina. Za živnost se podle živnostenského zákona považuje jakákoli podnikatelská

činnost, pokud není zákonem zakázána nebo není ze živnostenského zákona vyloučena (Synek, M. a kol., 2002).

Po čtyřech desetiletích státní příkazové ekonomiky se po roce 1989 otevřel prostor soukromému vlastnictví a svobodnému podnikání. Největší expanze podnikání se očekávala od nových podnikatelů, začínajících z mála (z osobních úspor či dřívější stínové živnosti), nebo vůbec z ničeho. Nelehký úkol začínajících podnikatelů v transformačním období konstatuje poměrně bezproblémovým a finančně nesporně větším úspěchem manažerů. Noví podnikatelé sice mohli dosáhnout jistého zlepšení své životní úrovně výměnou za výjimečně vysoké pracovní nasazení i riziko, nezvýšili však svůj podíl na ekonomické moci, a to dokonce ani na místní úrovni (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Podnikatelský sektor v ČR prošel od roku 1989 výraznými změnami. V oblasti venkovských regionů vždy dominoval obor zemědělství a lesnictví, kdy především zemědělství prodělalo dramatickou redukci, která vedla až k tomu, že nyní již zemědělství nepatří mezi dominantní podnikatelské sektory venkova z hlediska zaměstnanosti, stále má ale nezastupitelnou roli v produkci potravin a se vstupem ČR do EU a přijetím Společné zemědělské politiky EU je neustále větší význam přikládán funkci krajinyotvorné (Bínek, J., 2009).

Bylo zjištěno, že drobní venkovští podnikatelé směřují svou činnost do nejrůznějších odvětví. Ve sledovaném souboru byli nejvíce zastoupeni zemědělské podnikatelé (14 %), podnikatelé ve stavebnictví (11 %), ostatních odvětvích (10 %) a vnitřním obchodě (9,3 %), (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Velmi často se také můžeme setkat, a to především právě v případě malého podnikání na venkově, s propojením bytových a nebytových prostor, tedy umístěním kanceláře či obchodu do rodinného domu nebo bytu (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Z podnikatelského sektoru lze za nejdůležitější subjekt v oblasti rozvoje venkova a zemědělství považovat Agrární komoru ČR. Agrární komora je nevládní agrární organizací, která má napomáhat k podpoře podnikatelských aktivit v zemědělství,

potravinářství a lesnictví, k prosazování a ochraně zájmů a k zajišťování potřeb svých členů; nezastupitelnou roli sehraává v rozvoji venkova, kde by měla být partnerem obcí a všech ostatních subjektů venkovského prostoru (Binek, J., 2009).

Jako zástupce podnikatelů vystupuje v ČR Hospodářská komora ČR, v případě rozvoje venkova a hájení zájmů podnikatelů v zemědělství však hraje větší roli Agrární komora ČR. Na lokální, resp. okresní úrovni poskytuje Agrární komora především poradenství a informační služby, pořádá semináře a školení převážně pro své členy a v omezené míře i pro ostatní zájemce z řad veřejnosti (Binek, J., 2009).

3. 11. Zemědělství

Zemědělství můžeme charakterizovat jako kvalifikované obdělávání půdy za účelem získání úrody (rostlinná výroba), chov hospodářských zvířat (živočišná výroba) včetně různých přidružených činností (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Jihočeský kraj vždy měl a stále má spíše zemědělský charakter než charakter průmyslově vyspělé oblasti, k čemuž jistě velkou měrou přispívá ráz zdejší krajiny. Zemědělství, lesnictví a rybářství se zde tak staly tradičním hospodářským odvětvím (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Zákaz zaměstnávat cizí pracovní síly měl za následek, že ze 60 000 zemědělských dělníků, kteří v roce 1949 pracovali v soukromém sektoru, jich po pěti letech zůstalo 2 599 (Majerová, V., 2006).

V zemědělství ČR v současné době pracuje 175 tisíc pracovníků, tj. zhruba 3,7 % všech pracovníků národního hospodářství (rok 2001), (Synek, M. a kol., 2002).

V uplynulých letech prošlo naše zemědělství rozsáhlou transformací, která probíhá i v současné době: zanikla nebo se transformovala většina státních statků, JZD se transformovala v nová zemědělská družstva, popř. jiné vlastnické formy, vznikla soukromá hospodářství a zemědělské podniky nového typu (obchodní společnosti podle obchodního zákoníku). Rozhodující částí transformace byla privatizace, která měla převážně formu restitucí, tj. navrácení znárodněného majetku původním

vlastníkům, a privatizace státních statků. V zemědělství pracuje 23 644 podnikatelských subjektů, z nichž největší část tvoří fyzické osoby (cca 90 %, průměrná výměra 34 ha), obchodní společnosti (a. s. a spol. s. r. o., 5 %, průměrná výměra 680 ha), družstva (4 %, průměrná výměra 1 447 ha), státní statky aj. subjekty (1 %, průměrná výměra 660 ha), (Synek, M. a kol., 2002).

Zemědělství před rokem 1989 bylo charakteristické svou kolektivní formou. Sociální a ekonomický vývoj probíhal odlišně mezi oběma sektory zemědělství (státním a družstevním), mezi skupinami podniků i jednotlivými podniky. Regionální ovlivnění modifikovalo direktivní administrativní systém zejména ve smyslu rozdílného využívání lokálních výhod daných přírodními podmínkami, infrastrukturou území či pracovními možnostmi a příležitostmi (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

Po revoluci v roce 1989 došlo v našem zemědělství, stejně jako v celé společnosti, k obrovským změnám. Na počátku devadesátých let byl zahájen proces restitucí a privatizace zemědělského majetku a vytvořen zákonný rámec pro soukromé podnikání (Majerová, V., Čmejrek, J., 2003).

V celkovém postoji zemědělských pracovníků k soukromému podnikání zemědělského i nezemědělského charakteru se objevovala značná nejistota. V rovině obecných úvah byly názory na soukromé podnikání mnohem pozitivnější, než když byly vztaheny ke konkrétní situaci v obci a k záměrům jednotlivců (Majerová, V., 2006).

V roce 1990 skončilo období centrálně plánované ekonomiky, které bylo charakteristické monokulturálním hospodařením na velkých plochách zaměřeným čistě na výnos a odtržením vlastnických práv od zemědělské půdy. Po roce 1990, kdy došlo k zásadní strukturální přeměně zemědělského sektoru, začaly restrukturalizační a majetkové změny v rámci hospodářské transformace v sektoru zemědělství (Pělucha, M. a kol., 2012).

Zemědělská výroba se odehrávala (střídavě nebo současně) ve třech základních sektorech: státním, družstevním a soukromém. Naprostá většina zemědělské výroby byla koncem minulého století soustředěna v soukromých rukou. Značně rozdílná

ekonomická a sociální situace zemědělských hospodářství se projevila v rozmachu družstevního hnutí, které pomáhalo udržet ta hospodářství, která vlastními silami nebyla schopna obstát v konkurenci (Majerová, V., 2006).

Pojem multifunkční zemědělský sektor zahrnuje nejen produkci a zabezpečení nabídky potravin v dostatečné kvalitě, ale i funkci údržby a zachování krajiny, environmentální aspekty, problematiku přírodních obnovitelných zdrojů, ochranu biologické diverzifikace a rozvoj venkovských oblastí. Multifunkcionalita je tedy spíše znakem produkčního procesu, který může mít dopad na dosažení rozmanitých společenských cílů. Multifunkcionalita vyzdvihuje sdruženou výrobu, pozitivní i negativní externality a aspekt veřejných statků vícenásobného výstupu zemědělské produkce. Současně je multifunkcionalita spojována s trvale udržitelným rozvojem a se zvyšováním konkurenceschopnosti sektoru zemědělství (Pělucha, M. a kol., 2012).

Pojem multifunkční zemědělství je užším pojmem ve srovnání s multifunkčním venkovem. Zemědělství je totiž jednou ze složek venkova a svými „multifunkčními“ aktivitami může přispívat k celkovému rozvoji a zvyšování aktivity venkovského prostoru (Pělucha, M. a kol., 2012).

Zemědělství zůstává pro venkov důležité – ne však jako zdroj pracovních příležitostí či příjmů, ale jako krajino tvorný činitel. Jednou z funkcí zemědělství je udržování kulturní krajiny, nové funkce však v současné době získává také v oblasti produkce obnovitelných zdrojů (Pělucha, M. a kol., 2012).

3. 12. Dotační programy a strukturální fondy

3. 12. 1. Dotace a programy

Dotace jsou chápány jako nenávratně poskytnuté prostředky z veřejného rozpočtu, za které neexistuje „protiplnění“. Nenávratné jsou v tom smyslu, že pokud příjemce splní podmínky, za kterých mu byly poskytnuty, nevzniká mu vůči danému rozpočtu žádný závazek. Dotace se obvykle poskytují k podpoře určité žádoucí činnosti (Bínek, J., 2009).

Venkov a zemědělství jsou podporovány řadou programů ze zdrojů ČR a EU, přičemž finanční podporu ze zdrojů EU mohly české subjekty využívat již před vstupem ČR do Evropské unie, a to z tzv. předvstupních programů. V současnosti se nacházíme v novém rozpočtovém období EU, které s sebou přináší i nové dotační možnosti (Bínek, J., 2009).

Nejvýznamnější evropský dotační program na podporu venkova a zemědělství se nazývá Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD). Tento fond naplňuje Program rozvoje venkova ČR (Bínek, J., 2009).

Podpora venkova v podobě dotačních programů na národní úrovni není příliš rozmanitá a spíše se zaměřuje na pořádání různých soutěží (např. Vesnice roku) nebo podporu jednotlivým subjektům. V tomto ohledu je nejaktivnější Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které je garantem dotačního programu s názvem Program obnovy venkova. Objem prostředků v rámci tohoto programu je nevelký (Bínek, J., 2009).

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází z hlavních strategických priorit EU pro léta 2007 – 2013 s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. NSPRV je v České republice realizován prostřednictvím Programu rozvoje venkova (Bínek, J., 2009).

Ministerstvo pro místní rozvoj má ve vztahu k rozvoji venkova a ve své gesci pouze Program obnovy venkova a soutěž Vesnice roku. Podpora z Programu obnovy venkova je poskytována jako systémová investiční nebo neinvestiční dotace pro obce či registrované svazky obcí na realizaci akcí (Bínek, J., 2009).

Zvláštní význam má Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPVS), v jehož gesci je Evropský sociální fond, jenž je klíčovým finančním nástrojem pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. MPSV také spolupracuje na přípravě projektů týkajících se rozvoje venkova a zemědělství, např. projekt Sociálně - ekonomické, sociologické a demografické podmínky zachování a rozvoje venkova nebo Multifunkčnosti k udržitelným ekonomickým a sociálním podmínkám českého zemědělství (Bínek, J., 2009).

Ministerstvo průmyslu a obchodu podporuje rozvoj malého podnikání a diverzifikaci činností na venkově (Bínek, J., 2009).

3. 12. 2. Strukturální fondy

Strukturální fondy představují hmatatelný prvek realizace politiky soudržnosti. Svou existencí dávají jasně najevo vůli Společenství napomáhat při vytvoření nebo udržení ekonomické prosperity a žádoucí sociální úrovně všech území, která do Společenství patří (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Programové období 2007 – 2013 přineslo do všech oblastí činnosti strukturálních fondů a v podstatě do celého rámce fungování strukturální politiky Společenství zásadní změny. Politika soudržnosti by měla přispívat ke zvyšování ekonomické prosperity, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti na regionální úrovni.

Nově vznikl Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD), (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Evropský sociální fond (European Social Fund – ESF) je nejdůležitějším nástrojem v oblasti intervencí orientovaných na lidské zdroje, zejména na mladé, ale i starší pracovní síly a nezaměstnané. Byl založen v roce 1957 s cílem snižovat nezaměstnanost a zlepšit fungování trhu práce (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Jednou z možností, jak zlepšit podmínky na venkově prostřednictvím strukturálních změn, je nalézt alternativní zdroje příjmů pro občany venkova. Toho lze dosáhnout pomocí diverzifikace činností zemědělství a jejich rodin, je diverzifikace činností zemědělců a jejich rodin, účastí obyvatel venkova na rozvoji malého a středního podnikání, na zlepšení odbytu místních zemědělských i nezemědělských produktů a na rozvoji venkovské turistiky. Základem pro naplnění těchto záměrů jsou podnikatelské projekty vázané na schválené programy (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Hlavním cílem diverzifikace činností ve venkovském prostoru je vytvořit nová a stabilizovat existující pracovní místa rozvojem podnikání, a tím přispět ke zvýšení

ekonomické stability venkovských oblastí a snižování vylidňování venkova (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

Rozpočtové období 2007 – 2013 vykazuje zřejmý posun ve výběru oblastí, které bude Evropská unie do budoucna podporovat. Jedná se o cíle strukturálních podpor, tj. o cíle Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská území spolupráce. Zejména problematika nezaměstnanosti bude předmětem řady priorit a opatření, stejně jako nutnost větších podpor inovačním procesům, spojeným s růstem regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti (Boháčová, I., Hrabánková, M., 2009).

4. Regionální zařazení pro případovou studii

Regionální zařazení je vysvětleno a znázorněno pomocí grafů, tabulek a statistik. Zaměřeno je od státní úrovně až po konkrétní oblast. Nejprve se práce zabývá obecnou analýzou zaměstnanosti ČR, jižních Čech, poté Českobudějovického okresu, kam zkoumaná obec patří. V tématu následujícím po kapitole Metodika je konkrétně rozebrána modelová obec Ševětín.

ZAŘAZENÍ modelové oblasti:

STÁT: Česká Republika

KRAJ: jižní Čechy

OKRES: České Budějovice

4. 1. Charakteristika zaměstnanosti České republiky

Tabulka č. 1: Zaměstnanost v České republice od roku 1993 a 2015

Rok	1993	1998	2000	2003	2008	2010	2014	2015
Populace ve věku 15 let a více v tis.	8 292,7	8 523,2	8 586,4	8 636,9	8 943,8	9 015,4	8 932,6	8 935,7
Pracovní síla (= ekonomicky aktivní) celkem v tis. osob	5 093,6	5 201,5	5 186,1	5 132,3	5 232,3	5 268,9	5 297,9	5 309,9
Ekonomicky neaktivní celkem v tis. osob	3 199,1	3 321,8	3 400,3	3 504,6	3 711,4	3 746,5	3 634,7	3 625,7
Míra ekonomické aktivity celkem (%)	61,4	61,0	60,4	59,4	58,5	58,4	59,3	59,4
Míra zaměstnanosti celkem (%)	58,8	57,1	55,1	54,8	55,9	54,2	55,7	56,4
Obecná míra nezaměstnanosti celkem (%)	4,3	6,5	8,8	7,8	4,4	7,3	6,1	5,0
Míra ekonomické aktivity osob ve věku 15-64 let (%)	72,1	72,2	71,6	70,4	69,7	70,2	73,5	74,0
Míra zaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%)	69,0	67,5	65,2	64,9	66,6	65,0	69,0	70,2
Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-64 let (%)	4,3	6,5	8,8	7,8	4,4	7,4	6,2	5,1
Zaměstnaní podle sektorů								
Zaměstnaní celkem v tis. osob	4 873,5	4 865,7	4 731,6	4 733,2	5 002,5	4 885,2	4 974,3	5 041,9
primární sféra (%)	7,4	5,3	4,9	4,3	3,2	3,1	2,7	2,9
sekundární sféra (%)	42,8	41,0	39,5	39,4	40,5	38,0	38,0	38,0
terciární sféra (%)	49,8	53,7	55,6	56,2	56,2	58,9	59,2	59,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (tis. osob)								
Zaměstnaní celkem	4 873,5	4 865,7	4 731,6	4 733,2	5 002,5	4 885,2	4 974,3	5 041,9
zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	4 420,2	4 202,9	4 022,4	3 921,7	4 195,9	4 019,2	4 079,3	4 167,7
zaměstnavatelé	130,5	202,5	196,2	196,8	178,7	178,1	172,0	177,2
pracující na vlastní účet	308,2	437,5	486,1	581,3	596,3	658,3	693,5	666,2
pomáhající rodinní příslušníci	14,4	22,6	26,6	33,0	31,5	29,5	29,5	30,4
Podíl zaměstnaných ve vlastním podniku celkem (%)	9,3	13,6	15,0	17,1	16,1	17,7	18,0	17,3
na zaměstnaných celkem (%) ²⁾								
Zaměstnaní podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO (tis. osob)								
Zákonní představitelé a řídící pracovníci	191,9	270,3	246,8	244,6	285,5	233,9	256,6	274,3
Specialisté	499,6	506,8	535,5	535,1	591,0	578,1	746,0	763,6
Techničtí a odborní pracovníci	735,6	754,8	759,2	797,3	939,1	965,4	880,3	856,7
Úředníci	385,9	421,1	398,2	415,1	442,9	470,3	465,5	464,5
Pracovníci ve službách a prodeji	653,3	742,9	713,2	734,5	721,8	747,1	752,7	774,6
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	126,7	99,6	91,0	83,5	66,0	63,1	59,9	62,0
Řemeslníci a opraváři	1 098,2	1 012,5	957,8	927,5	951,7	869,6	873,2	866,2
Obsluha strojů a zařízení, montéři	720,8	676,8	658,0	666,6	704,6	689,1	652,2	684,2
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	390,5	332,8	315,7	293,3	283,7	253,8	270,1	280,5
Zaměstnanci v ozbrojených silách	71,2	48,1	56,1	35,7	16,1	14,8	17,7	14,4
Nezjištěno	-	-	-	-	-	-	-	0,8

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [3]

Tabulka č. 1 znázorňuje zaměstnanost v České republice od roku 1993 do roku 2015. V roce 2015 se zvýšil počet ekonomicky aktivních obyvatel. Dále můžeme vidět, že nejvíce zaměstnaných lidí je v terciálním sektoru.

Tabulka č. 2: Struktura podniků podle právní formy v České republice od roku 1990 až do roku 2015 (udáno v absolutních čtenostech)

Rok	Celkem	z toho vybrané právní formy					
		soukromí podnikatelé		obchodní společnosti		družstva	státní podniky
		celkem	z toho zapsaní v obchodním rejstříku	celkem	z toho akciové společnosti		
1990	178 993	124 455	.	.	658	.	3 505
1991	955 647	898 564	9 615	23 112	2 541	3 977	3 737
1992	1 118 637	1 029 343	15 622	39 495	4 076	4 041	3 272
1993	1 250 216	1 114 621	14 068	60 376	4 813	4 617	2 920
1994	1 118 534	938 221	13 034	88 424	6 017	5 214	1 522
1995	1 321 096	1 093 151	14 662	112 514	7 564	6 172	1 003
1996	1 468 940	1 202 097	15 227	130 626	9 255	6 806	694
1997	1 627 626	1 323 364	14 370	145 859	10 353	7 826	550
1998	1 781 334	1 429 946	13 472	165 123	11 697	9 276	332
1999	1 963 319	1 528 151	13 770	188 058	13 009	10 236	255
2000	2 050 770	1 572 917	15 886	204 075	14 092	11 007	200
2001	2 121 562	1 624 445	20 231	214 637	14 845	11 536	177
2002	2 223 745	1 708 204	21 389	220 461	15 260	12 085	145
2003	2 325 977	1 771 945	20 822	232 204	15 903	13 078	126
2004	2 352 601	1 774 264	18 696	244 537	16 403	13 334	107
2005	2 388 490	1 781 146	17 889	256 657	17 031	13 839	102
2006	2 430 481	1 796 336	17 332	270 884	18 093	14 391	93
2007	2 481 863	1 817 408	17 264	290 218	20 455	14 887	85
2008	2 552 149	1 845 016	17 499	311 309	22 700	15 338	78
2009	2 570 611	1 839 233	17 078	329 100	23 312	15 636	76
2010	2 637 551	1 876 998	16 845	347 753	23 991	15 690	68
2011	2 703 444	1 912 154	17 218	365 293	24 667	15 536	61
2012	2 727 654	1 903 871	17 224	382 478	25 057	15 362	63
2013 ¹⁾	2 694 737	1 784 155	.	399 571	25 255	15 216	67
2014	2 733 459	1 833 441	.	419 444	25 439	15 154	66
2015	2 768 953	1 868 632	.	440 757	25 710	14 831	61

¹⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [4]

Z tabulky č. 2 je zřejmé, že celková struktura podniků v České republice se stále navyšuje. Při rozdělení na státní a soukromé podniky je patrné, že státní podniky s postupem času ubývají. Oproti tomu soukromé podniky měly největší nárůst v roce 2011, po té došlo k lehkému úpadku.

Tabulka č. 3: Zemědělství České republiky (udáno v absolutních četnostech)

	měřicí jednotka	1989	1990	1991	1999	2000	2001	2009	2010	2011	2014	2015
Hrubá zemědělská produkce na 1 ha zemědělské půdy	KčSKč, stále ceny r. 1989	25 564	25 040	22 845	18 163	17 348	17 794	17 367				
Produkce zemědělského odvětví SZÚ (Souhrnný zemědělský účet)	mil. Kč, stále ceny r. 2000				104 769	101 188	104 460	106 098	97 938	106 357	112 617	105 567
Výroba mléka	mil. litrů	4 892	4 802	4 125	2 736	2 708	2 702	2 708	2 612	2 664	2 856	2 946
Průměrná roční dojivost krávy	litry	3 982	3 949	3 712	5 022	5 255	5 589	6 870	6 904	7 128	7 705	8 001
Výroba jatečných zvířat	tis. t.ž. hm	1 487	1 465	1 325	1 147	1 084	1 105	857	788	726	722	728
Osevní plochy obilovin	tis. ha	1 670	1 652	1 621	1 587	1 648	1 627	1 528	1 460	1 468	1 411	1 403
Osevní plochy brambor	tis. ha	115	110	114	72	69	54	29	27	26	24	23
Osevní plochy cukrovky technické	tis. ha	127	119	119	59	62	78	52	56	58	63	58
Osevní plochy řepky	tis. ha	102	105	128	350	325	344	355	369	373	389	366
Osevní plochy pícnin na omě půdě	tis. ha	1 079	1 100	1 065	740	725	673	397	406	423	452	458
Trvalé travní porosty (včetně pastvin)	tis. ha	828	833	864	950	961	966	983	986	989	997	1 001
Stav hospodářských zvířat - skot	tis. kusů	3 481	3 506	3 360	1 657	1 574	1 582	1 363	1 349	1 344	1 374	1 407
Stav hospodářských zvířat - prasata	tis. kusů	4 686	4 790	4 569	4 001	3 688	3 594	1 971	1 909	1 749	1 617	1 560
Průmyslová hnojiva - spotřeba	kg	233,7	217,9	121,8	84,4	88,4	94,7	98,0	99,8	108,1	127,9	130,6554
Čistých živin na 1 ha zemědělské půdy	tis. kusů	103	102	-	-	84	-	-	-	59	-	-
Traktory a malotraktory												

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [5]

Tabulka č. 3 popisuje zemědělství v České republice. Dle tabulky je patrný pokles zemědělské produkce s postupem let. V roce 1989 se v rostlinné výrobě nejvíce pěstovaly obilniny 1 670 tis./ha, v živočišné výrobě se nejvíce chovaly prasata 4 686 tis. kusů. V roce 2015 došlo k výraznému úbytku v rostlinné i živočišné produkci.

4. 2. Charakteristika kraje jižní Čechy

- **Obecná charakteristika**
- **Charakteristika z hlediska zaměstnanosti**
- **Obecná charakteristika**

Jihočeský kraj je dlouhodobě vnímán především jako zemědělská oblast s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. Až v průběhu minulého století se zde rozvinul průmysl se zaměřením na zpracovatelské činnosti.

Rozlohou 10 057 km² představuje kraj 12,8 % z celé České republiky. Z tohoto území zaujímají více než třetinu lesy, 4 % pokrývají vodní plochy. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 – 600 m, s čímž souvisejí poněkud drsnější klimatické podmínky.

Území kraje mělo vždy spíše charakter rekreační než průmyslově vyspělé oblasti.

Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2014 v kraji žilo více než 637,3 tis. obyvatel, tedy 63 obyvatel na 1 km². Z jeho sedmi okresů má největší hustotu obyvatelstva okres České

Budějovice, kde žije téměř 30 % obyvatel kraje. Je to dáno především soustředěním do samotného města České Budějovice, v němž bydlí 93,3 tis. osob.

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [6]

- **Charakteristika z hlediska zaměstnanosti**

Podle výsledků výběrových šetření pracovních sil dosáhl v roce 2014 podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním z celkového počtu osob patnáctiletých a starších 14,7 % a podíl osob s úplným středním vzděláním (včetně vyššího) 34,2 %.

V zemědělství převažuje v rostlinné výrobě pěstování obilovin, olejnin a píce, významná je též produkce brambor. V živočišné výrobě se jedná především o chov skotu a prasat. Celkově se zde vytváří zhruba 10 až 11 % zemědělské produkce celé republiky. Dlouholetou tradici má v kraji rybníkářství. Celková plocha rybníků, v nichž se chovají ryby, se pohybuje kolem 25 000 ha. Vytváří se v nich polovina produkce ryb České republiky, významný je také podíl v chovu vodní drůbeže (kachen a hus).

Průmyslová výroba je koncentrována především v českobudějovické aglomeraci. V České republice však kraj nepatří mezi rozhodující průmyslové oblasti, podíl na tržbách průmyslových podniků ČR v roce 2014 činil 4,1 %. Z odvětvového hlediska převažuje zpracovatelský průmysl, v jeho rámci pak výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů a výroba potravinářských výrobků. Stavební podniky v kraji se na produkci v ČR podílely 7,1 %, zajišťují především práce na inženýrských stavbách.

Podle výběrových šetření pracovních sil je v hospodářství kraje zaměstnáno 300,6 tis. osob, z toho 29,3 % v průmyslu, 11,5 % v obchodu a opravách spotřebního zboží, 9,8 % ve stavebnictví.

Ke konci roku 2014 bylo v kraji evidováno 27 645 uchazečů o zaměstnání. Podíl nezaměstnaných osob dosahoval koncem prosince 6,2 % a zařadil v mezikrajovém porovnání Jihočeský kraj na třetí nejnižší příčku po Hlavním městě Praze a Plzeňském kraji. Ve statistickém registru ekonomických subjektů bylo koncem roku 2014 registrováno více než 160 tis. podniků, organizací a podnikatelů. Jeho největší část tvořili podnikatelé - fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona (110 tis. subjektů).

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [6]

Tabulka č. 4: Zaměstnanost v jižních Čechách

údaje roku 2015 jsou postupně aktualizovány								
	Měříci jednotka	1993	2000	2008	2010	2013	2014	2015
TRH PRÁCE								
Zaměstnaní celkem	tis. osob	303,3	299,7	314,7	300,0	295,6	300,6	303,4
zemědělství, lesnictví a rybařství		38,1	21,8	18,0	17,4	17,0	15,8	17,6
průmysl a stavebnictví		118,9	124,6	132,6	120,6	119,8	120,4	124,5
tržní a netržní služby		146,3	153,2	164,2	162,0	158,7	164,4	161,2
Míra ekonomické aktivity	%	62,9	61,1	59,4	58,0	57,6	59,1	58,5
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ¹⁾	tis. fyz. osob	207,1	191,3	234,4	224,8	219,3 ^{h)}	221,9	.
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	5 574	12 551	19 637	20 583	21 749 ^{h)}	22 296	.
zemědělství, lesnictví a rybařství		5 155	10 634	17 524	18 066	20 165 ^{h)}	21 064	.
průmysl		5 562	13 152	20 765	21 944	23 522 ^{h)}	24 261	.
stavebnictví		6 588	13 014	19 812	22 085	22 649 ^{h)}	23 510	.
Nezaměstnanost (k 31. 12.)²⁾								
Uchazeči o zaměstnání	osoby	8 767	18 499	17 505	29 545	31 551	27 645	22 576
dosažitelní		.	.	16 471	28 548	30 565	26 390	21 363
ženy		5 315	9 795	9 265	14 114	15 439	13 721	11 271
se zdravotním postižením		1 079	2 542	3 208	4 151	3 804	3 648	3 402
absolventi a mladiství		1 195	2 379	1 427	2 084	2 181	1 552	1 112
Volná pracovní místa	místa	2 868	3 168	4 188	1 850	2 338	3 631	6 867
Podíl nezaměstnaných osob (na obyvatelstvu ve věku 15–64 let)	%	.	.	3,65	6,39	7,10	6,20	5,07
Uchazeči celkem na 1 volné místo		3,1	5,8	4,2	16,0	13,5	7,6	3,3
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA								
Počet registrovaných subjektů (k 31. 12.)		70 858	122 996	151 989	155 762	159 363	160 786	162 106
z toho:								
obchodní společnosti		3 518	9 646	13 098	13 977	14 869	15 076	15 344
družstva		300	643	731	691	655	652	635
státní podniky		200	67	20	10	8	6	5
živnostníci		56 446	87 459	106 637	112 220	107 282	110 538	112 004
zemědělní podnikatelé (fyz. osoby)		5 586	8 492	8 342	3 834	3 797	3 881	4 688
ZEMĚDĚLSTVÍ								
Osevní plochy celkem (k 31. 12.)	ha	341 920	319 708	265 080	253 222	250 445	249 696	248 455
z toho: obiloviny celkem		178 601	176 297	159 920	147 133	143 642	140 456	140 654
brambory celkem		14 278	7 987	3 433	3 409	2 986	3 100	2 718
řepka		.	39 824	42 017	42 244	45 409	44 160	40 143
Sklizení vybraných plodin ³⁾								
obiloviny celkem	t	684 423	656 264	783 309	624 183	687 083	816 943	741 463
brambory celkem	t	321 247	188 657	95 931	91 689	74 292	97 025	59 233
řepka	t	50 411	109 630	116 193	120 983	152 872	171 544	135 153
Hektarové výnosy vybraných plodin ³⁾								
obiloviny celkem	t	3,84	3,73	4,86	4,21	4,88	5,83	5,35
brambory celkem	t	22,84	23,66	27,94	26,89	24,88	31,30	21,80
řepka	t	2,30	2,77	2,77	2,86	3,37	3,88	3,37
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)⁴⁾								
skot celkem	kusy	332 078	226 038	214 743	209 993	210 476	213 128	219 211
prasata celkem	kusy	504 802	416 927	303 331	225 486	148 360	145 265	128 686
drůbež celkem	kusy	3 267 856	4 471 491	3 930 306	2 921 470	2 734 994	1 964 757	2 345 536
ovce celkem	kusy	28 024	13 361	25 489	26 499	27 821	29 023	30 671
Intenzita chovu skotu ⁵⁾	ks/100 ha	.	.	49,9	49,7	49,8	50,6	52,3
prasat ⁶⁾	ks/100 ha	.	.	113,9	87,2	58,6	57,7	50,9

¹⁾ podle místa pracoviště, od r. 2002 včetně menších podniků

²⁾ evidovaná nezaměstnanost podle údajů úřadů práce

³⁾ do roku 2001 vč. "hobby aktivit" obyvatel

⁴⁾ do roku 2000 vč. "hobby aktivit" obyvatel; do roku 2001 k 1. 3.

⁵⁾ vztaženo k zemědělské půdě

⁶⁾ vztaženo k orné půdě

⁷⁾ předběžné údaje

⁸⁾ promítnutí přeregistrace živnostníků podle živnostenského zák.

⁹⁾ od roku 2009 bez samotné hospodařících rolníků (právní forma 103 Samostatně hospodařící rolníci byla vypuštěna)

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [7]

Z tabulky č. 4 zjistíme celkovou zaměstnanost v jižních Čechách od roku 1993 až do roku 2015. V roce 1993 pracovalo v zemědělství 38,1 tis. osob, nejvíce osob bylo

v tržních a netržních službách 146,3 tis. V roce 2015 došlo k úbytku zemědělství na 17,6 tis. osob a k nárůstu počtu osob v tržních a netržních službách na 161,2 tis. osob. V zemědělství převládá chov drůbeže a skotu. V rostlinné výrobě se nejvíce pěstují obilniny a řepka. Volných pracovních míst je nejvíce v roce 2015 a to 6 867. Živnostníků s postupem času přibývalo a zemědělců ubylo. Podnikatelé se více směřují do obchodních společností.

4. 3. Charakteristika okresu České Budějovice

Okres České Budějovice v současných hranicích vznikl v roce 1960 při celkové reorganizaci správního rozdělení republiky.

Charakteristickým znakem okresu je velké množství vodních ploch.

Půdní a klimatické podmínky ovlivnily využití půdy. Z plochy okresu tvoří více než polovinu zemědělská půda, když zhruba 40 % ploch okresu je půda orná. Na lesní půdu připadá zhruba třetina ploch okresu a na vodní plochy necelých 6 %.

Českobudějovický okres patří k územím s vysokou intenzitou dopravy jak železniční, tak silniční. Problémem je, že okres není dostatečně napojen na mezinárodní komunikační síť, což omezuje rozvoj podnikatelských aktivit. Silniční síť není vybudována rovnoměrně.

V dlouhodobém vývoji (od r. 1990) patří okres k regionům s trvalým vzestupem počtu obyvatel.

Pro Českobudějovický region je z hlediska trhu práce příznačná nižší míra nezaměstnanosti (3,31%) – často nejnižší v kraji.

Z hlediska odvětvové struktury se okres České Budějovice odlišuje od ostatních okresů. Podle počtu zaměstnaných osob je zde výrazněji zastoupen terciární sektor. Nadprůměrná je především oblast vzdělávání, ale i oblast obchodu a dopravy. Naproti tomu podíl průmyslu nedosahuje průměrného zastoupení v kraji, přestože počet zaměstnaných osob v průmyslu představuje více než třetinový podíl z celokrajské hodnoty. Vůbec nejnižší relativní zastoupení má pak zemědělství, na něj připadají jen 3 % z celkového počtu zaměstnaných.

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [8]

Tabulka č. 5: Obecné ukazatele Českobudějovického okresu

	Měříci jednotka	2000	2005	2010	2013	2014	2015
Rozloha ¹⁾	km ²	1 625	1 626	1 639	1 639	1 639	1 639
Počet obcí ¹⁾		107	107	109	109	109	109
z toho měst		9	9	9	9	9	9
Počet částí obcí ¹⁾	n	317	328	333	333	333	333
Počet obyvatel ¹⁾²⁾	osoby	178 551	180 986	187 799	188 985	189 861	190 844
ženy		91 262	92 309	95 783	96 547	97 063	97 524
Obyvatelé ve věku ¹⁾²⁾							
0 - 14	%	16,5	14,6	14,5	15,3	15,6	15,8
15 - 64	%	70,2	71,7	70,4	67,7	67,0	66,4
65 a více	%	13,3	13,7	15,2	16,9	17,4	17,8
Průměrný věk obyvatel ¹⁾²⁾	roky	38,5	39,8	40,7	41,3	41,4	41,6
muži		37,0	38,4	39,4	40,0	40,2	40,3
ženy		39,9	41,2	41,9	42,5	42,7	42,8
Zivě narození ²⁾	osoby	1 643	1 793	2 193	1 962	2 070	2 134
Zemřelí ²⁾	osoby	1 709	1 740	1 804	1 823	1 759	1 934
Přistěhovaní ²⁾	osoby	1 556	3 011	2 430	2 414	2 524	2 695
Vystěhovaní ²⁾	osoby	1 254	1 717	1 701	1 852	1 939	1 912
Sňatky ²⁾		1 056	935	898	832	931	926
Rozvody ²⁾		521	572	525	508	546	526
Na 1 000 obyvatel ²⁾							
přirozený přírůstek	‰	-0,4	0,3	2,1	0,7	1,6	1,1
přírůstek stěhováním	‰	1,7	7,2	3,9	3,0	3,1	4,1
celkový přírůstek	‰	1,3	7,5	6,0	3,7	4,7	5,2
Pracovní síla (MPSV) ²⁾	osoby	91 045	94 429	98 464			
Uchazeči o zaměstnání ¹⁾²⁾	osoby	4 044	4 827	6 692	7 782	7 032	5 580
dosažitelní			4 299	6 367	7 413	6 548	5 104
ženy			2 653	3 268	3 870	3 555	2 868
se zdravotním postižením			678	942	927	856	823
(na obyvatelstvu ve věku 15–64 let)	%		3,31	4,82	5,78	5,14	4,04
Volná pracovní místa ¹⁾²⁾		500	687	652	847	1 249	2 506
Uchazeči na 1 volné místo ¹⁾²⁾	%	8,1	7,0	10,3	9,2	5,6	2,2
Počet registrovaných subjektů ¹⁾		38 562	43 965	49 305	52 021	52 629	53 073
z toho fyzické osoby		30 975	34 530	37 485	39 990	40 411	40 671
Stavební práce podle dodavatelských smluv provedené na území okresu (podniky s 20 a více zaměstnanci)	mil.Kč, b. c.						
Zahájené byty		633	858	705	741	703	535
Dokončené byty ²⁾		336	858	978	504	645	559
Děti v mateřských školách	osoby	5 173		6 234	6 985	7 219	
Žáci základních škol	osoby	19 247		14 128	14 969	15 338	
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	4,4	4,8	5,3	5,5	5,7	
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	6,242	6,362	3,998	4,195	4,207	4,442
Dopravní nehody celkem ²⁾		4 860	4 601	1 009	1 283	1 283	1 205

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ data za roky 2000 až 2006 přepočtena na současnou územní strukturu platnou od 1.1.2007 (od 1.1.2007 do okresu Č. Budějovice převedeny obce Dražič a Čenkov u Bechyně)

³⁾ počet obyvatel k 1.1.2001 (s promítnutím výsledků SLDB 2001)

⁴⁾ počet obyvatel byl navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

⁵⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 se invalidní důchod vyplácí jen ke dni dovršení věku 65 let mění na starobní důchod; od roku 2010 není (podle metodiky MPSV) započten poměrný starobní důchod

⁶⁾ od roku 2009 změna pravidel v hlášení dopravních nehod Policií ČR

⁷⁾ od roku 2014 ve věku 15–64 let

⁸⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [9]

V roce 2015 je v Českobudějovickém okrese 109 obcí a z toho 9 měst dle tabulky č. 5. Počet obyvatel s postupem času navýšil nahoru.

5. Metodika práce

Diplomová práce má charakter případové studie, kombinující kvantitativní a kvalitativní přístupy sběru dat. K vypracování byla v kapitole literární rešerše popsána klíčová slova. Pro vytvoření tohoto teoretického základu byly čerpány potřebné informace z odborné literatury a internetových zdrojů.

V další části jsme se seznámili s přesnými údaji ohledně obyvatelstva a zaměstnanosti v regionálním kontextu.

Cílem následující části je empirické šetření, které detailně zmapuje zaměstnanost vybrané obce Ševětín na základě studia dokumentů. Důležitou roli v zaměstnanosti hraje podnikatelská struktura, která ji ovlivňuje. Nejdříve se vlastní výzkum zaměří na objektivní data získané ze statistik, regionálních tiskopisů a fotodokumentace. V navazujícím praktickém bádání budou popsány subjektivní poznatky pomocí zpracovaných rozhovorů s vybranými klíčovými osobnostmi, vyhodnocení dotazníků a realizací fotodokumentace.

Pro analýzu a získávání dat byly použity techniky sociologického výzkumu jako rozhovory, dotazníky a studium dokumentů. Podrobnější charakteristika výzkumných technik je popsána např.: viz Hendl (2008).

Dle předepsaných technik byly zpracovány rozhovory formou seznamu vypsaných otázek jako semistandardizované interview. Vybrané klíčové osobnosti byly osobně tázány na předem připravené dotazy. K zachycení odpovědí byl použit diktafon v mobilním telefonu a dále pomohlo psaní vlastních poznámek. Dotazníkové šetření bylo provedeno písemnou formou. Na náměstí zkoumané obce byly osobně podány dotazníky a náhodně vybraní jedinci zaškrtovali odpovědi na uzavřené otázky a vypisovali své názory do otevřených otázek.

Následně bylo provedeno zpracování dat z terénního šetření kvalitativním i kvantitativním způsobem v tabulkách a grafech pomocí Microsoft Office Excel.

Obec Ševětín jsem si vybrala ke zpracování mé diplomové práce, protože k této oblasti mám určitý citový vztah. Jako malé dítě jsem zde byla pokřtěná v gotickém farním kostele svatého Mikuláše a již dvacet dva let sem jezdí pracovat moje matka do místního podniku Ardeapharma. Zajímá mě vývoj podniku, ve kterém moje matka pracuje, a proto bych chtěla celkově porozumět zkoumané obci z hlediska obecné zaměstnanosti a podnikatelské struktury prostřednictvím pozorování.

5. 1. Vstupní a následné pracovní otázky pro terénní šetření

Vliv podnikatelské struktury na zaměstnanost v konkrétní oblasti

- Platí teorie z literární rešerše i pro obec Ševětín
 - Vyvíjela se zaměstnanost v Ševětíně k lepšímu
 - Dojíždí většina lidí z Ševětína do zaměstnání do okolních větších měst
 - Naopak dojíždí někdo do zaměstnání do Ševětína
- Jaká je nyní podnikatelská struktura obce
- Je uspokojivá situace zemědělství v obci

Odpovědi na vytyčené otázky jsou uvedené v konkrétních výsledcích v následující kapitole:

- Charakteristika modelové oblasti z hlediska
 - obecného situace obce
 - obecné zaměstnanosti
 - konkrétní podnikatelské struktury
- Rozhovory
- Dotazníky pro náhodně vybranou populaci

6. Charakteristika modelové obce

V této kapitole je zachyceno vlastní šetření formou objektivních dat zjištěných na základě studia dokumentů, statistik a fotografií.

6. 1. Historie

Fotografie č. 1: Náměstí v Ševětíně

Zdroj: [10]

Fotografie č. 1 ukazuje Ševětínské náměstí, kde můžeme vidět věžičku na střeše kostela svatého Mikuláše.

Fotografie č. 2: Ševětín z počátku 20. století

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje Lukáš, V., (2010)

Fotografie č. 2 znázorňuje Ševětín na počátku 20. století. Cesta vede směrem od Tábora na Ševětínském náměstí.

Městys Ševětín se rozkládá při dříve významné komunikaci spojující Linec s Prahou. Název obce, který zněl původně Šebětín, se odvozuje od osobního jména Šebata či Šebestián. Otázka prvního písemného dokladu o existenci vesnice je dodnes sporná.

Slavným obdobím Ševětína byla klidná doba prosperity za vlády posledních Rožmberků. V roce 1585 se ve vsi usadil na Vávrově statku se zájezdní hospodou známý renesanční básník Šimon Lomnický. Tento nejznámější zdejší obyvatel si zaslouží bližší zmínku. Narodil se roku 1552 v Lomnici nad Lužnicí v rodině Chodečka. Díky svému talentu získal podporu Viléma z Rožmberka a mohl tak studovat na školách v Českém Krumlově, Třeboni a Jindřichově Hradci. Po ukončení studií se stal správcem školy v Kardašově Řečici. Kolem roku 1577 se oženil s Barborou, dcerou Mikuláše Vávry ze Ševětína. Po tchánově smrti převzal jeho statek s formankou. Hospodářství mu vzkvétalo. Již od mladých let se věnoval latinskému i českému básnictví. V letech 1585 – 1596 stál Lomnický v čele obce jako rychtář. Spokojený život básníka skončil velkým požárem Ševětína v roce 1618, při kterém přišel o veškerý majetek. Další pohromu přinesl do vsi počátek třicetileté války. Za protihabsburského povstání byl Ševětín v roce 1619 vypálen. Starý a zchudlý poeta odešel do Prahy, kde hledal obživu u bývalých přátel. Nebyl však v nových poměrech příliš úspěšný a zemřel jako nemajetný v roce 1623.

V roce 1907 byla Šimonovi Lomnickému z Budče odhalena v Ševětíně pamětní deska. Jeho formanka, byt' několikrát přestavěná, existovala až do 20. století. V roce 1985 však znovu vyhořela a byla definitivně srovnána se zemí. Dnes připomíná v Ševětíně památku tohoto renesančního básníka také náměstí nazvané jeho jménem.

Tricetiletá válka přinesla vesnici nejen hmotné škody, ale i úpadek duchovní správy. Ze strategických důvodů došlo v roce 1753 ke stavbě silnice z Lince do Prahy, vedoucí přes Ševětín. V 19. století se zvýšily nároky na školní vzdělávání. Stará ševětínská škola nedostačovala, proto byla v roce 1821 rozšířena a roku 1858 vystavěna budova nová. Rozvoj obce pokračoval i během druhé poloviny 19. století. Železničního spojení s Veselím nad Lužnicí a Českými Budějovicemi se obyvatelé dočkali v roce 1874. Pro výstavbu této železniční trati bylo denně dodáváno 30 povozů kamene ze ševětínského **lomu Kopanina**, který byl, jako jediný větší podnikatelská aktivita v okolí, otevřen v roce 1873. V tomto lomu se těží granodiorit užívaný na stavby silnic a výrobu prefabrikátů až do současnosti.

Obec si zachovávala i v **19. století převážně zemědělský charakter**. Od roku 1884 se zde konaly každé pondělí trhy na obilí a hovězí dobytek.

V roce 1862 ves čítala 425 obyvatel, převážně českého původu.

Po překonání následků války se obec dále rozvíjela. Roku 1922 došlo k otevření stálého poštovního úřadu a četnické stanice. O čtyři roky později byla do vesnice zavedena elektřina a telefon.

Podle stavu v **roku 1936** provozovali v Ševětíně svoji **živnost dva kováři, dva truhláři a dva koláři, jeden sedlář a jeden bednář**. O zásobování obyvatel potravinami se starali také **čtyři hostince a čtyři obchody**. Obec vyhledávalo v období první republiky mnoho hostů, které lákaly okolní lesy, možnost koupání, a proto sem přijížděli na letní byt.

Již v roce 1946 začala být v Ševětíně provozována dostavníková pošta. Její úřadovna byla umístěna v jedné budově se zájezdním hostincem.

Poúnorová kolektivizace zemědělství vnesla do života vesnice velké změny. V **roce 1952** zde bylo ustanoveno **Jednotné zemědělské družstvo**.

Zřízením **Krajského skladu léčiv v roce 1965**, který se zabýval kromě distribuce léčiv také přípravou infúzních roztoků, zde vznikly nové pracovní příležitosti. Tento podnik zde pod novým názvem působí dodnes.

V sedmdesátých letech byla v obci zahájena výstavba rozsáhlého kulturního domu, typického pro toto období. Dokončit se jej podařilo v roce 1979. Rok 1975 přinesl

založení známého Blatáckého souboru písní a tanců, jehož posláním je uchovávat bohatství zdejších lidových tradic. Soubor vystupuje v typických blatských krojích, jež upoutávají pozornost svou zdobností.

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [11]

6. 2. Současnost

Městys Ševětín s **1 374 obyvateli** a výměrou **811 hektarů** se nachází **17 km severně od Českých Budějovic nedaleko od silnice E-55** a na **železniční trati z Českých Budějovic do Prahy**. Leží na mírném návrší, které se směrem na východ svažuje do Třeboňské pánve. Z národopisného hlediska patří **Ševětín do oblasti Pšeničných Blat**.

Ševětín má charakter spádové obce. Najdeme zde obecní úřad s matrikou, úplnou základní školu, mateřskou školu, zdravotní středisko, lékárnu, obvodní oddělení Policie ČR, farní úřad, kino, kulturní dům. Velkou tradici má Sbor dobrovolných hasičů, působí zde zahrádkáři, včelaři a rybáři. Aktivní je sportovní klub SK Ševětín s celou řadou oddílů, které využívají rozsáhlý sportovní areál i tělocvičnu základní školy.

V okolí Ševětína jsou rozsáhlé převážně borové lesy bohaté na borůvky a houby. V blízkosti se nachází Poněšická obora s jelení zvěří. Obec je známa také svými rybníky – hlavně Dubenským s velkou chatovou oblastí. Ševětín je východiskem řady značených turistických cest. Ty zavedou návštěvníka například před Poněšickou oborou k Vltavě a dále ke Karlovu Hrádku, směrem jižním se turista dostane k tzv. Žižkovu dubu v polesí Velechvínském.

Z firem působících v Ševětíně patří k nejvýznamnějším:

Kámen a písek spol. s r.o. Český Krumlov – těžba a zpracování kamene pro stavební účely,

Phoenix a.s., - lékárenský velkoobchod,

Ardeapharma a.s. – výroba infúzních roztoků,

Agra Ševětín – zemědělská činnost.

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [12]

6. 3. Statistické údaje

Tabulka č. 6: Stav obyvatel v roce 2015 (udáno v absolutních četnostech)

Území:
Období: 31. 12. 2015

	Celkem	Muži	Ženy
Počet obyvatel	1 372	652	720
v tom ve věku (let)			
0-14	234	119	115
15-64	920	442	478
65 a více	218	91	127
Průměrný věk (let)	40,8	40,3	41,3

Zdroj: [13]

Tabulka č. 6 vymezuje počet obyvatel v Ševětíně v roce 2015. Převažuje počet žen 720, mužů je 652. Celkový průměrný věk 40,8 vypovídá o tom, že obec má převažující počet střední generace ve věku 15 – 64 let.

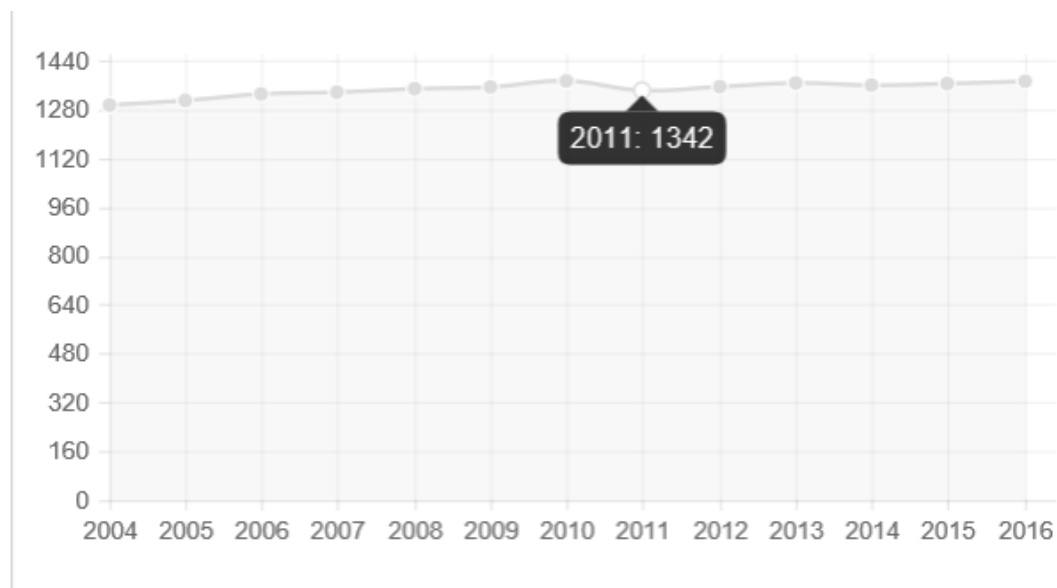
Tabulka č. 7: Počet obyvatel k 1. 1. 2017 (udáno v absolutních četnostech)

Muži (do 15. let)	Muži (nad 15. let)	Ženy (do 15. let)	Ženy (nad 15. let)	Celkem
108	554	111	608	1 381

Zdroj: [14]

Tabulka č. 7 ukazuje aktuální počet obyvatel 1381 k datu 1. 1. 2017. Když porovnáme počet obyvatel s předchozí tabulkou č. 6, kde počet obyvatel byl 1372 k roku 2015, můžeme hodnotit, že počet obyvatel roste.

Graf č. 1 : Vývoj počtu obyvatel Ševětína (udáno v absolutních čtenostech)

Zdroj: [15]

Pro porovnání s předešlými daty slouží graf č. 1. Zde vidíme vývoj počtu obyvatel modelové obce, kde spodní vodorovná osa značí rok a svislá osa ukazuje počet. Je patrné, že v roce 2011 došlo k lehkému poklesu obyvatel v obci, ale od roku 2012 se počet populace opět stále každý rok zvyšoval.

Tabulka č. 8: Podnikatelské subjekty podle právní formy (udáno v absolutních čtenostech)

Území:
Období: 31. 12. 2016

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	326	154
Fyzické osoby	280	134
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	241	107
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	34	23
Zemědělství podnikatelé	4	3
Právní osoby	46	20
Obchodní společnosti	12	11
akciové společnosti	1	1
Družstva	2	1

Zdroj:[13]

Fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění je v obci registrováno 241 dle tabulky č. 8. Dále se zde registrují pouze 4 zemědělstí podnikatelé.

Tabulka č. 9: Hospodářská činnost k roku 2015 (udáno v absolutních číslích)

Zemědělství, lesnictví, rybářství	23
Zpracovatelský průmysl	36
Stavebnictví	32
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	66
Doprava a skladování	10
Ubytování, stravování a pohostinství	18
Činnosti v oblasti nemovitostí	12
Profesní, vědecké a technické činnosti	29
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	5
Ostatní činnosti	28
Nezařazeno	12
Státní organizace - počet subjektů	1
Akciové společnosti - počet subjektů	1
Obchodní společnosti - počet subjektů	10
Družstevní organizace - počet subjektů	2

Podnikatelé - fyzické osoby - počet subjektů	234
Svobodná povolání - počet subjektů	34
Ostatní právní formy - počet subjektů	31
Počet subjektů bez zaměstnanců	112
Počet subjekty s 1-9 zaměstnanci- mikropodniky	10
Počet subjektů s 10-49 zaměstnanci - malé podniky	3
Počet subjektů s 50-249 zaměstnanci – střední podniky	0
Počet subjektů s >249 zaměstnanci - velké podniky	0

Zdroj: [16]

Z tabulky č. 9 je zřejmé, že v obci jsou 3 malé podniky s počtem zaměstnanců 10 – 49. Tzv. mikropodniků s počtem zaměstnanců 1 – 9 je 10. Více je zaznamenáno 112 subjektů bez zaměstnanců.

Tabulka č. 10: Míra nezaměstnanosti k roku 2015

	Míra registrované nezaměstnanosti - dosažitelní
Celkem	2,39 %
Muži	2,23 %
Ženy	2,53 %

Zdroj: [16]

Míra nezaměstnanosti v obci Ševětín je 2,39 % v roce 2015 viz tabulka č. 10. Lehce převažuje počet míry nezaměstnaných žen 2,53 %.

Tabulka č. 11: Nezaměstnaní, přistěhovalé a vystěhovalé osoby
(udáno v absolutních četnostech)

Rok	2006	2011	2014
Nezaměstnaní do 64 let	-	5	4
Nezaměstnaní	26	39	43
Dlouhodobě nezaměstnaní	-	7	14
Přistěhovalé osoby	33	33	27
Vystěhovalé osoby	36	31	29

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje [17]

Tabulka č. 11 udává celkový počet nezaměstnaných osob od roku 2006 až do roku 2014. Můžeme vidět, jak lehce přibývá počet nezaměstnaných. V roce 2006 bylo zaznamenáno 26 nezaměstnaných jedinců a v roce 2014 se počet zvedl o 17 lidí.

Tabulka č. 11 dále ukazuje počet osob, které se do obce přistěhovaly nebo naopak vystěhovaly. Stav přistěhovalých osob byl 33 v roce 2006, v roce 2014 se přistěhovalo jen 27 lidí. Na druhé straně stav vystěhovalých osob je nepatrně vyšší jak v roce 2006, tak v roce 2014.

6. 4. Shrnutí historie a současnosti

Za oficiální a průkaznou dobu vzniku obce je nutno považovat až zmínku v konfirmačních knihách pražské arcidiecéze z roku 1356.

V době kolem roku 1625 měla obec asi 54 osadníků bez dětí do 12 let.

Tereziánský katastr z roku 1757 eviduje v Ševětíně 20 zdejších hospodářů, zařazených převážně mezi sedláky, (1 osedlý = sedlák, také láník vlastnil polnosti o výměře 1 lánu = 18,3ha = čtvrtláník). Číslo ovšem neeviduje rodinné příslušníky a čeledě. Celkem zde žilo v polovině 18. století 194 osob.

K rozvoji místa přispěla výraznou měrou v roce 1757 výstavba strategické silnice vedoucí z Lince do Prahy přes Ševětín. Následně v roce 1874 byl zahájen provoz na železnici.

Objevovala se i **živnostenská činnost** v obci. **V roce 1936 působili v obci 2 řezníci, 2 pekaři a jeden cukrář.** Mnoho hostů přijíždělo na letní byt.

Ze zcela zemědělské obce se postupně stala i obec s průmyslovými závody. K již existujícím **podnikům pile** (nyní Jihočeským dřevařským závodům) a **kamenolomu** přibyl v roce 1965 nový **závod Zdravotnického zásobování.**

S pracovními příležitostmi se v obci rozvíjela i bytová výstavba, nejen v nových rodinných domcích, ale i panelových bytových domech.

Rozšiřuje se i občanská vybavenost a v 70. – 80. letech se dostavují další pavilony školy a školky. Staví se i nový kulturní dům, nové zdravotní středisko a nezbytné inženýrské sítě (vodovod a kanalizace).

V 90. letech po změně politické situace došlo ke změnám i v obci. K zlepšení životního prostředí došlo vybudováním místní čistírny odpadních vod. Naopak došlo ke ztrátě mnoha pracovních příležitostí, zejména v zemědělské výrobě, při postupném zániku hospodaření v bývalém JZD a zastavení výroby na Frankově pile (Lukáš, V., 2010).

Dvůr Švamberk, jeho okolí a historie:

Fotografie č. 3: Dvůr Švamberk

Zdroj: upraveno autorem ze zdroje (Lukáš, V., 2010).

Na fotografii č. 3 vidíme Dvůr Švamberk, který patří k obci Ševětín.

V místě, kde se nyní nachází dvůr Švamberk, se kdysi rozkládala ves Stojčín. Její vznik je uváděn již v roce 1281, kdy ji Vok z Rožmberka daroval vyšebrodskému klášteru. Později je připomínána ještě kolem roku 1450. Zcela zaniknout mohla v roce 1470, kdy ozbrojenci pánů ze Stráže vypálili i sousední Ševětín. Název původní vsi byl zachován ve jméně místního rybníka. Na místě původní vesnice byl postaven dřevěný dvůr, který neodolal vojenským nájezdům.

Teprve po skončení vlády Rožmberků, za jejich nástupců Švamberků, byl v místě původního dvora postaven již honosnější dvůr, který měl sloužit jako místo odpočinku pro vrchnost cestující z Třeboně do Bechyně a dále na hlavní sídlo rodu na Zvíkově. Současně se dvorem byl postaven na druhé straně silnice i ovčín.

V roce 1660 získal dvůr nový majitel Jan Adam ze Schwanzenberka, který začal s postupnou obnovou dvora. Změnil se charakter stavby z původně šlechtického sídla na ryze hospodářský. Tak se postupně stal ze Švamberka jeden z nejvýnosnějších velkostatků třeboňského panství.

Dle Josefínského katastru byl v roce 1788 statek připojen k obci Ševětín a získal popisné číslo 30. Ovčín a pohodnice, patřící rovněž ke dvoru, ale ležící až za rybníkem Stojčín nesly čp. 28 a 29. Protože měl statek ovčín, měl také vlastní sýrárnu.

Po vzniku samostatné republiky byla provedena pozemková reforma a ze Švamberka se stal „tzv. zbytkový statek“, který byl roku 1924 předán do vlastnictví Dr. Karlu Holému, jako náhrada za statky Štěpánovice a Vicenice.

Dr. Holý ze statku vytvořil **šlechtitelskou a semenářskou stanicí a ovocnářskou školku**. V té době bydlelo na statku 12 deputátníků a bylo zde zaměstnáno

60 zaměstnanců z okolních vesnic. V roce 1925 byly zahájeny rozsáhlé stavební úpravy, které statek Švamberk upravily do téměř dnešní podoby.

V roce 1938 předal Dr. Holý statek svým dětem a stanicí vedl jeho zeď Hugo Frank.

Po roce 1948 byl statek znárodněn a byl **postupně užíván podnikem Oseva Tábor a později JZD Ševětín**. V roce 1992 byl v restituci vydán původním majitelům, z nichž byl většinovým vlastníkem Ing. Patrik Frank. Jeho snaha vrátit Švamberku **původní lesk a slávu se nezdařila** a v současné době získal Švamberk v dražbě **nový majitel**. Ten má opět velkorysé představy o rozšíření a obnově Švamberka (Lukáš, V., 2010).

Fotografie č. 4: Dvůr Švamberk dnes v roce 2017

Zdroj: vlastní šetření, 31. 3. 2017

Fotografie č. 4 ukazuje stejný pohled na Dvůr Švamberk jako u předešlé fotografie č. 3. Je zřejmé, že o prostor se nyní nikdo nestará.

Fotografie č. 5: Dvůr Švamberk v roce 2017

Zdroj: vlastní šetření, 31. 3. 2017

Na fotografii č. 5 vidíme opuštěné prostory Dvora Švamberk, které jsou v chátrajícím stavu. Díky výstavbě dálnice vedoucí z Tábora do Českých Budějovic si myslím, že tento prostor bude celý zbourán a nahrazen pouze dálnicí.

Ševětínské podniky:

Zemědělství – Obec Ševětín byla od historické doby převážně zemědělskou obcí. Protože katastr obce není nijak veliký – má jen 814 ha a jeho valnou část představují lesy, neměla obec v minulosti mnoho sedláků, kteří by reprezentovali zemědělskou činnost v obci. Rozvojem průmyslu a blízkostí Českých Budějovic se pak přirůstající obyvatelstvo zabývalo jinou činností než zemědělstvím. V roce 1949 vzniklo v obci JZD I. typu a postupně se rozšiřovalo.

Největšího rozmachu dosáhlo v 80. a 90. letech, kdy po sloučení obcí se sloučilo i JZD Přátelství, které zahrnovalo všechny sousední obce kromě Chotýčan. Po roce 1990 se družstvo rozdělilo a prakticky po vyrovnání nároků vlastníků půdy zaniklo. V současné době v obci zůstal jen opuštěný areál JZD a pole obhospodařující soukromí vlastníci z okolí. V obci není ani žádná živočišná výroba. Škoda je i mnoha pracovních míst, které v zemědělství v současné době zanikly.

Lesní hospodářství – Ševětín a jeho okolí má hluboké a krásné lesy. Proto od nepaměti patří k hospodářským činnostem v Ševětíně i hospodaření v lese. V obci byla a je lesní správa, která zajišťuje hospodaření v lesích. Počet zaměstnanců na polesí se pohyboval kolem 12 - 18 lidí a na sezónu sázení stromků bylo přibíráno až 70 brigádníků. V současné době jsou v obci dva subjekty – Lesy České republiky a Lesy Hluboká nad Vltavou, které organizují lesní správu. Těžbu zajišťují výhradně soukromé firmy.

Kamenolom – Hlavní rozvoj ševětínského kamenolomu nastal v době výstavby železnice v letech 1872 až 1874. Tehdy byla zahájena výroba stavebního kamene na skalce Na Kopanínách. Kvalitní kámen (granodiorit ševětínského typu) byl tehdy odstřelován hlavně pro stavbu klenutých podjezdů, mostů a propustků na celý úsek od Chotýčan až po Dynín. Tento rozmach pak pokračoval ruční výrobou hraněného kamene stavebního a dlažebních kostek. V letech 1930 a 1931 se ze zde vyrobených kostek dláždila státní silnice v celkovém úseku téměř 6 km včetně průtahu obcí. Ale hospodářská krize se nevyhnula ani činnosti v lomu. Zápis z roku 1931 situaci vystihuje takto: „Ševětín byl postižen stávkou dělnictva v lomu, které se postavilo proti snížení mzdy a za svého propuštěného důvěrníka pana J. Vlka. Bída mezi dělnictvem stávku zlomila, ale podnikový dělník Heřman otevřel na „Malé Kopaníně“ nový lom, v němž odpůrci firmy Dura našli zaměstnání. Nedostatek finančních prostředků zavinil však pád celé akce.“ V době největšího rozmachu ruční výroby v kamenolomu pracovalo dle dochovaných dokladů až 120 lidí. Kolem roku

1935 měl kamenolom v pronájmu pan Vojtěch Lamač. Omezení výroby přinesla i válečná léta. Po II. světové válce dochází k základní změně ve výrobě, ruční těžba a opracování kamene se mění na výrobu drceného kameniva. Jsou zde vyráběny drti pro betonářskou výrobu a šterky a pro stavební výrobu. Mění se rovněž vlastníci – PREFA, Stavební hmoty, Západokámen až po současného vlastníka Kámen a písek Český Krumlov. Dnes se z lomu stala moderní výrobní drcených výrobků z kamene. Těžba se postupně ze starého lomu přenesla až do lesa pod rybníkem Žár, kde se těží již ve dvou záborech. Pro obec však těžba přináší, kromě vzniku několika pracovních míst, převážně negativní vliv na životní prostředí v obci. Samostatný provoz a hlavně nákladní doprava svým hlukem a prašností zhoršují životní prostředí v obci.

Pila – dřevovýroba – Protože se Ševětín nachází uprostřed lesů, byl jen přirozený vývoj, že v obci vznikla i pila toto dřevo zpracující. První zmínku o pile: „Parní pila firmy Janker a Hajný jest v konkurzu, delší čas již nepracuje ke škodě dělnictva i lidu.“ Dalším vlastníkem pily se stala rodina Fraňkova. Pila byla časem zmodernizována a poskytovala zaměstnání již 40 zaměstnancům. Po II. světové válce byla pila znárodněna a výrobu zde zahájil podnik Jihočeské dřevařské závody. Výroba zde byla velmi úspěšná a s ohledem na kvalitu dřeva se převážná část produkce vyvážela do zahraničí. V 90. letech byla v restituci pila vrácena Ing. Fraňkovi, který zde výrobu udržel a některé provozy ještě rozšířil. Bohužel majiteli docházely síly, až nakonec byla výroba přerušena. V poslední době se objevila snaha v místě bývalé pily vystavět bioplynovou stanici s malou výrobnou elektřiny.

Zdravotnické zásobování – Historie tohoto závodu v obci je relativně krátká.

V 60. letech minulého století krajské národní výbory rozhodovaly o centrálním zásobování léky. Krajský sklad léčiv, který měl zásobovat celý Jihočeský kraj a část kraje Západočeského, vznikl v Českých Budějovicích. Začaly však úvahy o tom, že by mohl být postaven „na zelené louce“ v Ševětíně. Podmínkou pro tuto stavbu a zahájení provozu bylo získání kvalitní pitné vody. Když se v roce 1963 podařilo vodovod vybudovat, nestálo nic v cestě výstavbě nového závodu. Postupně se jednotlivé provozy přemístily z Českých Budějovic do Ševětína, a závod se stále rozrůstal. Nově zde byla zavedena výroba infúzních roztoků, jejichž kvalita se ověřovala přímo na pokusných králících. Sklad se postupně rozrostl i o léky pro veterinární služby. Denně odjížděl kamion s velkým návěsem a zásoboval lékárny v celých jihozápadních Čechách. Po převratu došlo k privatizaci závodu a k jeho rozdělení. Funkci skladu léčiv převzala firma PHOENIX s německým majitelem a

výrobu infúzních roztoků zajišťuje firma ARDEAPHARMA s českým majitelem. Obě firmy jsou přínosem pro zaměstnanost nejen obyvatel Ševětína, ale i jeho okolí. Kromě toho činnost firem zaměstná několik **soukromých autodopravců** v obci (Lukáš, V., 2010).

Rozvoj obce:

V celé historii Ševětína jsou tři významná období, která měla vliv na počet obyvatel a domů v obci. V dávné historii to byly především války, nájezdy vojsk a požáry, které ničily obydlí a život v obci. Proto po třicetileté válce byla vesnice zcela zdecimovaná a doslova vstávala z popela.

Druhým významným faktorem pro změnu počtu obyvatel bylo období kolem roku 1878 až 1880, kdy došlo k velké vlně vystěhovalectví do Ameriky. V této době odešlo za jediný rok až 120 obyvatel, převážně mladých a svobodných, ale i celé rodiny. Celkově v uvedených letech mohlo odejít až 200 lidí.

Třetím významným obdobím, kdy došlo k významnému odlivu obyvatel ze Ševětína, je období po druhé světové válce. V roce 1945 měl Ševětín téměř 1 200 obyvatel, ale v roce 1950 již jen 819. Většina nemajetných lidí odešla na výzvu státu do pohraničí, kde získali nějaký majetek a zaměstnání (Lukáš, V., 2010).

Městys Ševětín

V posledních letech došlo k zákonné úpravě, která umožňuje opět používat označení městys těm obcím, která již toto označení historicky užívala, nebo i obcím, které o toto označení požádají a budou splňovat určité podmínky.

Dochovaly se kopie žádostí z roku 1875 a 1884 a 1887, které vždy skončily na byrokratickém přístupu úředníků z Třeboňského hejtmanství.

Po 121 letech Ševětín opět zažádal o statut městys na Ministerstvo vnitra. Žádost postoupila do Parlamentu ČR, který v závěru roku 2008 vydal příslušné rozhodnutí (Lukáš, V., 2010).

7. Výsledky pozorování, dotazníkového šetření a rozhovorů

V této části terénního šetření byla provedena analýza celé obce a byla zachycena podnikatelská struktura na základě subjektivních dat pomocí pozorování, fotodokumentace, rozhovorů a ankety. Na závěr byla porovnána objektivní a subjektivní fakta. Dále bylo zhodnoceno, zda koresponduje teoretický základ s vlastním terénním šetřením.

Prostřednictvím pozorování byla v obci zjištěna přítomnost těchto podniků:

Ardeapharma – výroba infúzních roztoků,

Phoenix – sklad léčiv – v ČR má 6 skladů, jeden z nich se nachází v Ševětíně.

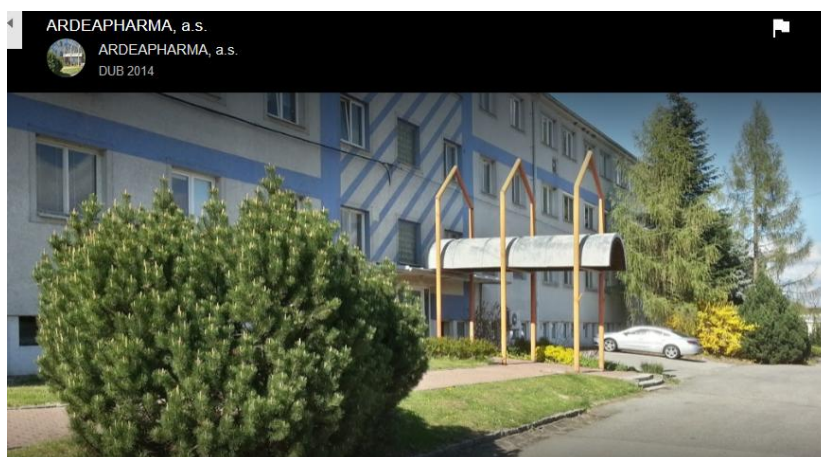
Fotografie č. 6: Ardeapharma a Phoenix

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Pohled na parkoviště a vstupní bránu podniku Areapharma a. s. a Phoenix viz fotografie č. 6. Tyto dva podniky mají společné prostory.

Fotografie č. 7: Areapharma a Phoenix

Zdroj: [18]

Tato fotografie č. 7 vyobrazuje pohled na podnik Ardeapharma a Phoenix za vstupní bránou. Dnes je podnik úplně stejný jako zde na fotografii v dubnu 2014.

Dále se v obci nachází **Kamenolom** – těžba a výroba kamene. Tento kamenolom už bohužel nepatří pod obec Ševětín, ale firmě Kámen a písek Český Krumlov.

Fotografie č. 8: Kámen a písek ČK

Zdroj: [19]

Letecký snímek dle fotografie č. 8 - kamenolom Kámen a písek Český Krumlov, který se nachází vedle železniční trati v Ševětíně.

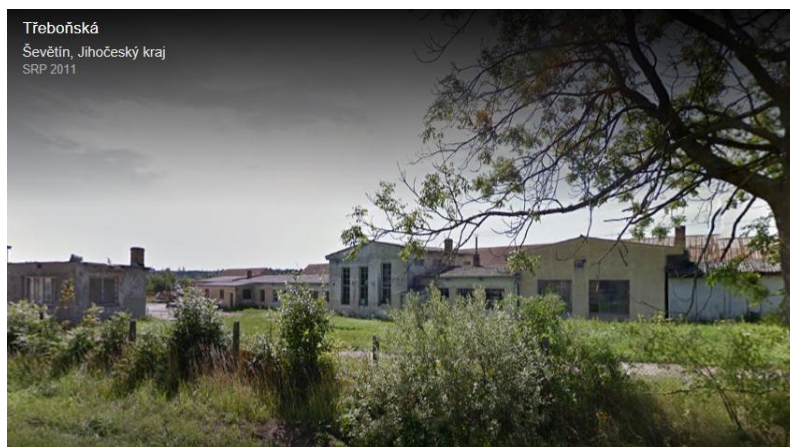
Dále se zde nachází podnikatelský objekt **Pila** – dřevovýroba, ale zde bohužel firma stagnuje a prostory jsou v chátrajícím stavu.

Po pozorování modelové obce z hlediska podniků jsem našla již zmíněné firmy z předešlé kapitoly. Dle mého názoru hodnotím, že nejvíce pracovních míst zde obstarávají zdravotnické podniky Ardeapharma a Phoenix, ale i zde nepracuje většina místních obyvatel díky nárokům podniků na vysokou odbornost a vzdělání. Podrobné informace o podniku Ardeapharma budou popsány níže v rozhovoru s panem Ing. Milanem Máchalem, který je majitel této firmy.

Zemědělství v obci je ve velice bídném a chátrajícím stavu. Ševětín dle historie rozebrané v předešlé kapitole, měl převážně zemědělský charakter. Z živočišné výroby převažoval chov skotu a prasat. Rostlinná výroba se pyšnila převážně obilninami jako pšenice a kukuřice. Pěstovala se zde také řepka, brambory a dokonce

i len. V současné době zde není vůbec žádná živočišná výroba. Rostlinnou výrobu zajišťuje pár drobných soukromých zemědělců jako např. pan Josef Jára, který nemá žádné zaměstnance a o svou výrobu se stará sám. Bohužel nechtěl poskytnout rozhovor do mé diplomové práce z důvodu časového vytížení, a proto nebylo zjištěno více informací o hospodářství pana Járy. V obci je dále spolek vlastníků AGRA – zemědělské družstvo.

Fotografie č. 9: Družstvo AGRA

Zdroj: [20]

Na fotografii č. 9 můžeme vidět Družstvo vlastníků AGRA v srpnu v roce 2011. Družstvo se nachází na konci obce směrem na vedlejší vesnici Mazelov. Nedaleko tohoto družstva se nachází železniční trať a za ní podnik Ardeapharma a Phoenix.

Z rozhovoru s paní Marií Švejdovou, který bude podrobně rozebrán v navazující části, jsem zjistila, že toto družstvo má na starost už pouze pan Klečka, který je v důchodu a chce zemědělský objekt prodat. Prostory AGRY jsou prázdné a ve velice špatném stavu. Nebyl zde nikdo k zastižení. Objekt je neustále opuštěný, nikdo zde neobstarává žádnou výrobu ani péči o budovy.

Fotografie č. 10: Družstvo AGRA

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Na fotografii č. 10 je vidět opuštěný prostor v areálu družstva AGRA.

Fotografie č. 11: Družstvo AGRA

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Sledujeme další část areálu zemědělského podniku AGRA, který je vyobrazen na fotografii č. 11.

V Ševětíně je také pár drobných živnostníků jako např. stavební firma Best Build Services František Voneš, truhlář, automechanik a již zmíněný v předchozí kapitole autodopravce.

K obecné charakteristice obce je třeba zmínit, že se zde nachází kulturní dům, který pořádá lákavé akce nejen pro místní obyvatele. Je zde základní škola, mateřská škola, kino a vietnamské prodejny především s potravinami. Menší stanici zde má i Policie ČR, která spolupracuje s Obvodním oddělením Policie ČR na Hluboké nad Vltavou.

Funguje zde zdravotnické zařízení, které obstarává praktický, dětský a zubní lékař. Dále je zde gynekologie, rehabilitace, lékárna a kosmetický salón. Jako starostka zde působí paní Romana Hajská, kterou se mi nepodařilo sehnat pro rozhovor do diplomové práce.

K dopravě zde slouží autobusová a vlaková zastávka. Spokojenost s dopravními možnostmi je popsána v následující části v rozboru dotazníkového šetření.

Fotografie č. 12: Náměstí Ševětína s kostelem svatého Mikuláše

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Kostel svatého Mikuláše na zrenovovaném náměstí obce Ševětín, viz fotografie č. 12. Na fotografii je také vidět autobusová zastávka. Zelená budova vlevo od kostela je místní hostinec.

Fotografie č. 13: Ševětínské náměstí

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Na fotografii č. 13 je vidět Ševětínské náměstí s obecním úřadem (budova v levé části).

Fotografie č. 14: Vietnamská prodejna

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

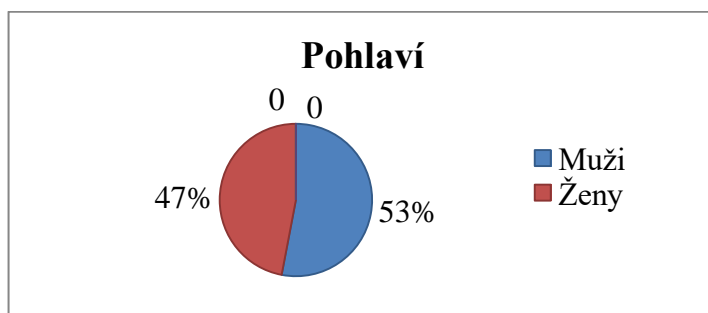
Fotografie č. 14 znázorňuje tzv. Potraviny Večerka - vietnamskou prodejnu na náměstí naproti kostelu.

Následující dvě kapitoly rozeberou dotazníkové šetření a rozhovory s vybranými osobnostmi.

7. 1. Dotazníkové šetření

2. února roku 2017 bylo v obci Ševětín provedeno dotazníkové šetření za účelem analýzy zaměstnanosti. Dotazník obsahuje 9 otázek otevřených i uzavřených. Začátek dotazníku je zaměřen na identifikaci osob z hlediska pohlaví, věku, vzdělání a bydliště. Následná část zjišťuje zaměstnanost. Na základě náhodného výběru se podařilo sehnat celkem 30 osob ($n = 30$), které byly ochotné odpovědět na dotazník. Všichni respondenti byli osloveni v jeden den na náměstí v Ševětíně u autobusové zastávky poblíž obecního úřadu. Dotazník je v příloze č. 1.

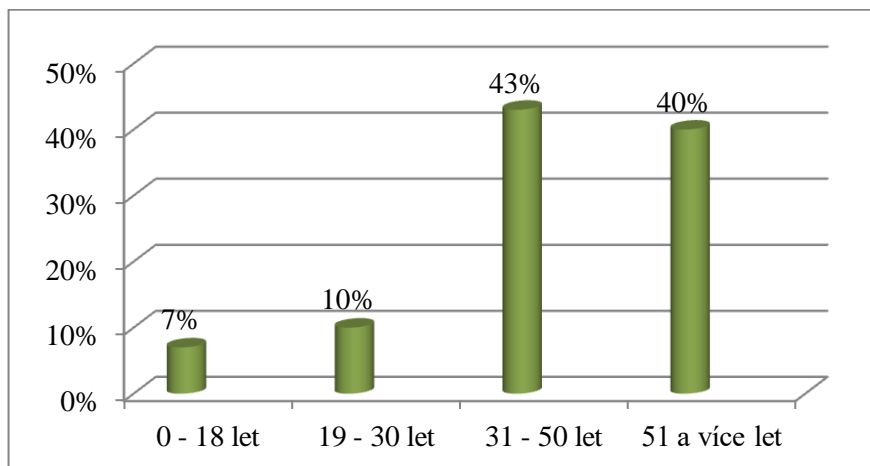
Graf č. 2: Pohlaví

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu č. 2 vidíme, že převažuje počet oslovených mužů 53 %. Žen je nepatrně méně 47 %.

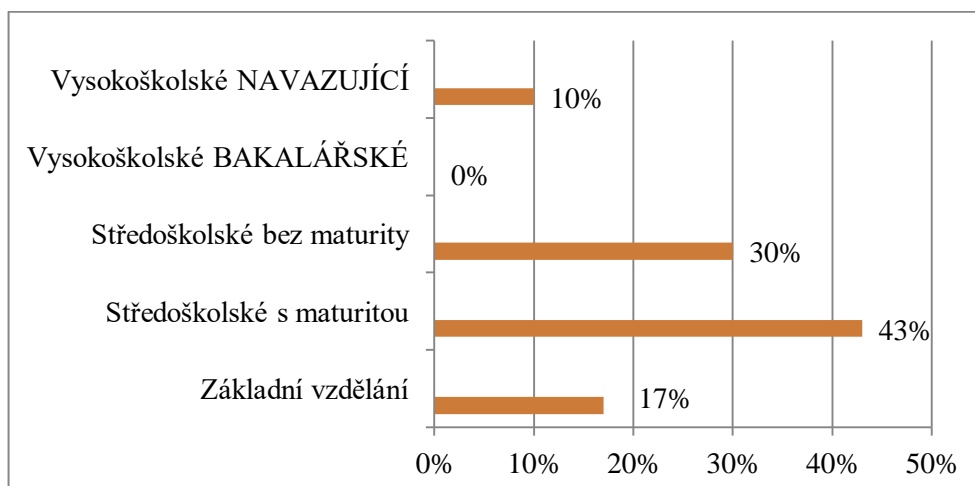
Graf č. 3: Věk

Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce dotazovaných osob 43 % bylo ve věku 31 – 50 let. Nejméně 7 % bylo mladých osob ve věku 0 – 18 let, viz graf č. 3.

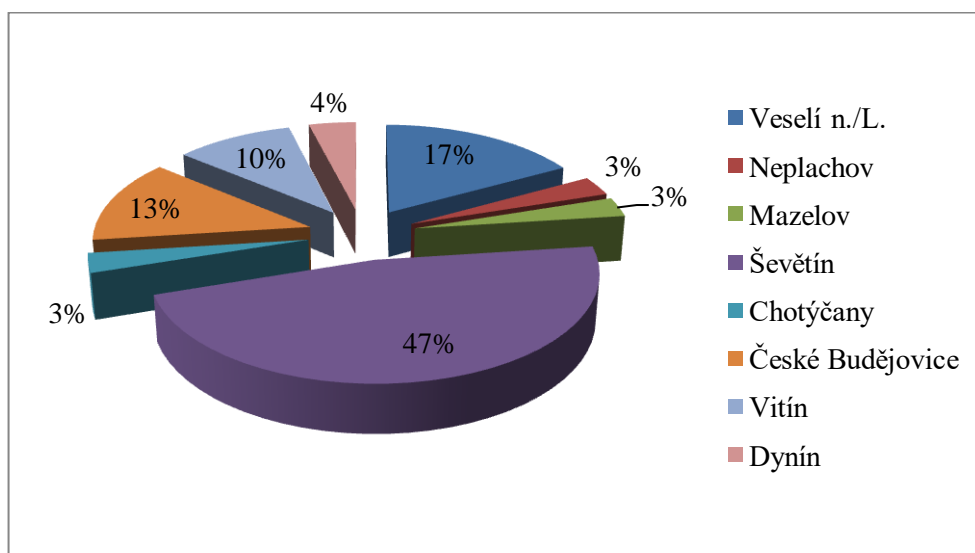
Graf č. 4: Vzdělání

Zdroj: vlastní šetření

Dle grafu č. 4 je patrný největší počet lidí 43 % se středoškolským vzděláním ukončeném maturitní zkouškou, dále je 30 % lidí středoškolsky vzděláno bez maturitní zkoušky, základní vzdělání má 17 % dotazovaných, 10 % respondentů má vysokoškolský titul vyšší než bakalářský a bakalář nebyl žádný z dotazovaných.

Graf č. 5: Bydliště

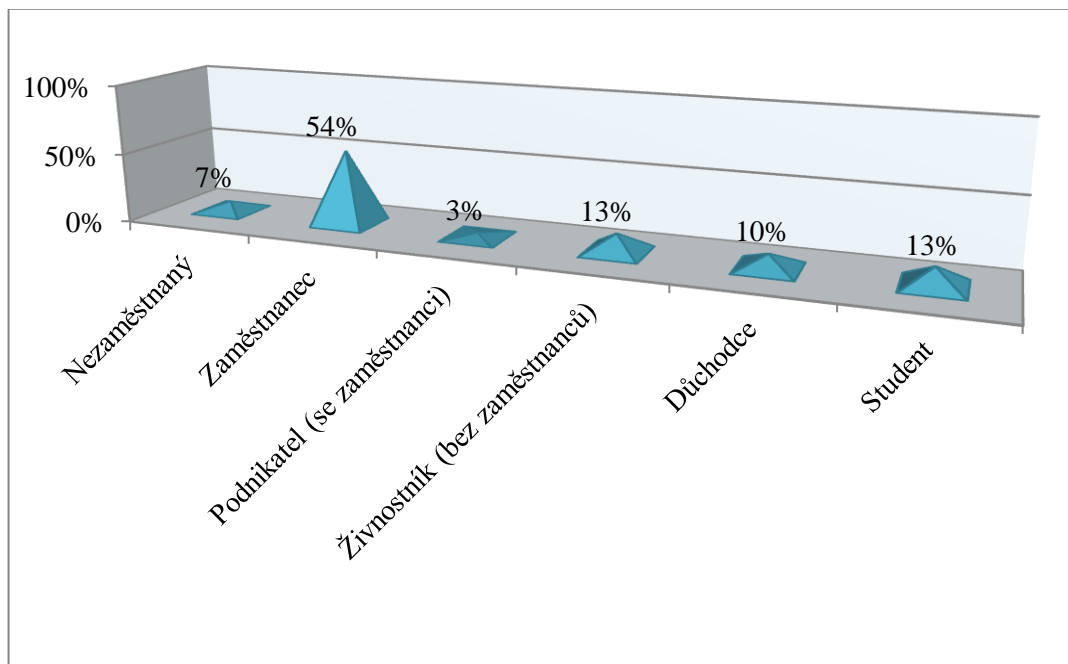
Zdroj: vlastní šetření

Nejvíce dotazovaných osob bydlí v Ševětíně 47 %. Dále je 17 % lidí z Veselí nad Lužnicí a 13 % lidí z Českých Budějovic. Z nejbližších okolních vesnic je Vitín,

odkud je 10 % dotazovaných (viz graf č. 5). Zřejmě byli oslovení lidé zastiženi v době autobusových spojů, které vedly z Ševětína do jejich bydliště.

Všichni obyvatelé ze Ševětína (47 %), kteří odpověděli na dotazník, žijí v obci celý život.

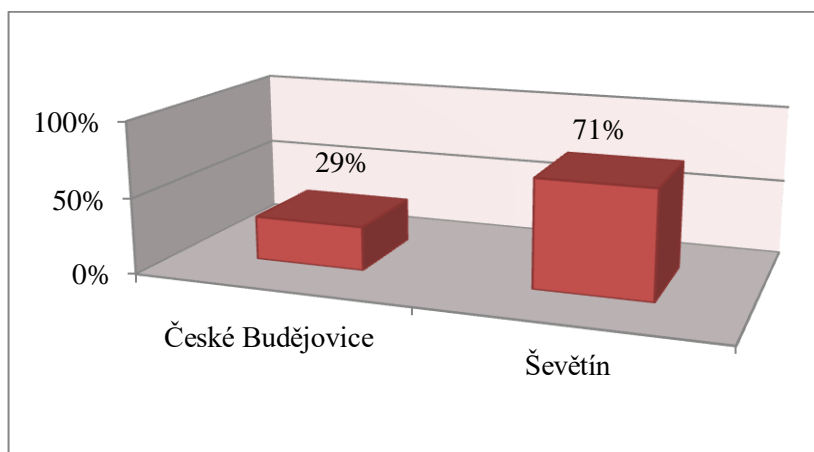
Graf č. 6: Zaměstnání (povolání)

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 6 ukazuje zaměstnanost dotazovaných osob v Ševětíně. Více jak polovina 54 % jsou zaměstnanci – př.: prodavač/ka, uklízečka, sekretářka, laborant/ka a řidič. 13 % dotazovaných jsou studenti, dalších 13 % jsou živnostníci – př.: kadeřnice, svářeč, truhlář a automechanik. Důchodců je 10 % a nezaměstnaných 7 %. Nejméně je podnikatelů se zaměstnanci - pouze 3 %.

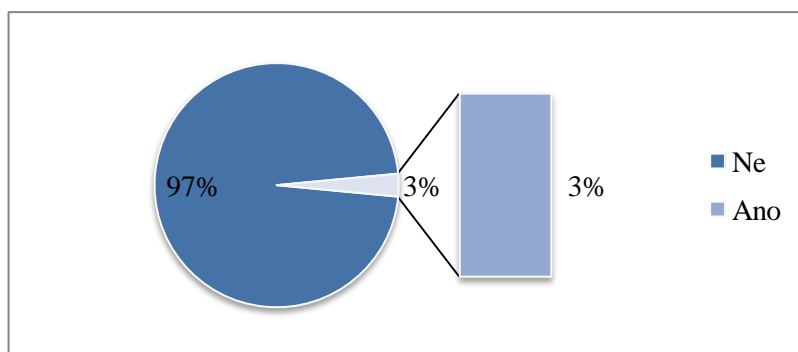
Graf č. 7: Poloha zaměstnání

Zdroj: vlastní šetření

K velkému překvapení byla většina respondentů 71 % zaměstnána v Ševětíně a pouze 29 % dojíždí do zaměstnání do Českých Budějovic dle grafu č. 7. Jiná města do dotazníku nikdo nezmínil. Musím konstatovat, že toto zjištění mého terénního bádání nesouhlasí s reálnými fakty, kde převažuje počet místních obyvatel zkoumané obce, kteří za prací dojíždějí do okolních měst. Důvodem neshody je můj náhodný výběr osob do dotazníkového šetření.

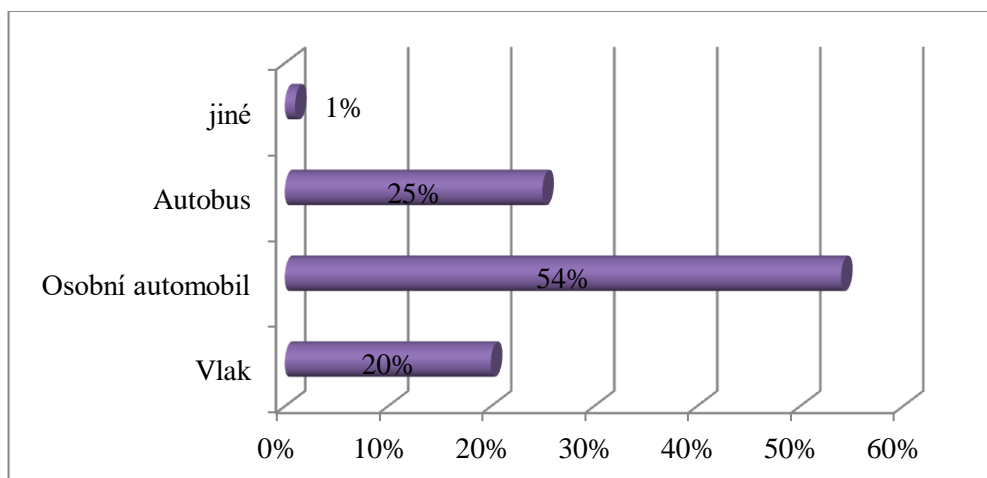
Graf č. 8: Změna trvalého bydliště kvůli zaměstnání

Zdroj: vlastní šetření

Bydliště měnil kvůli zaměstnání pouze jeden dotazovaný – 3 % viz graf č. 8.

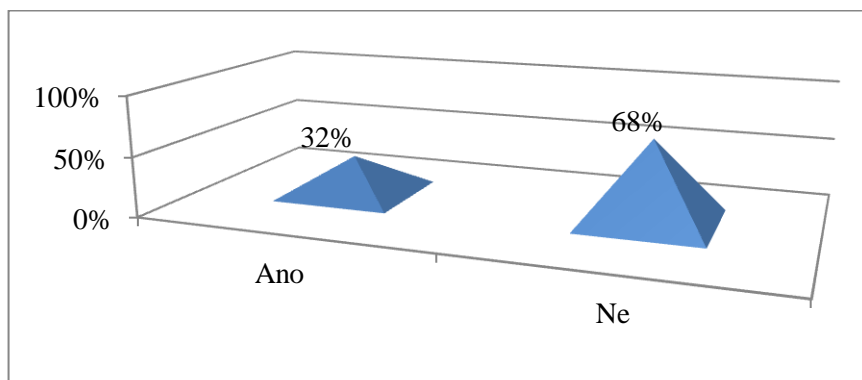
Graf č. 9: Způsob dojíždění do zaměstnání

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu č. 9 vidíme, že autobusem jezdí 25 % osob a vlakem pouze 20 % osob. V dnešní době je dost pohodlný způsob dopravy osobní automobil, kterým jezdí 54 % dotazovaných lidí. Jako jiný způsob dopravy zmínil jeden člověk cyklistické kolo.

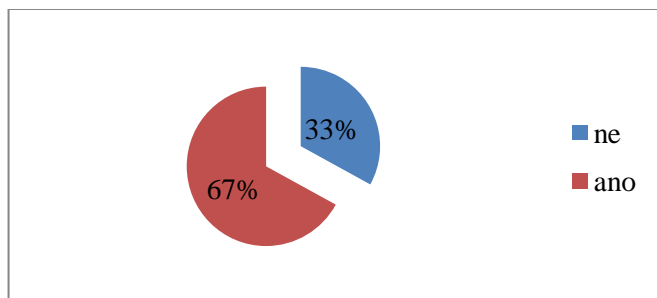
Graf č. 10: Spokojenost s četností spojů

Zdroj: vlastní šetření

Většina 68 % respondentů není spokojena s četností spojů do svého zaměstnání podle grafu č. 10.

Graf č. 11: Spokojenost s možnostmi zaměstnání v Ševětíně

Zdroj: vlastní šetření

Graf č. 11 popisuje spokojenost s možnostmi zaměstnání v obci Ševětín. Je patrné, že více než polovina 67 % je spokojena.

7. 2. Rozhovory s vybranými osobnostmi

Dne 9. 2. 2017 byly vedeny dva rozhovory s vybranými klíčovými osobnostmi.

První důležitá osobnost paní Marie Švejdová zná Ševětín jako dlouholetá obyvatelka a také z pohledu zaměstnankyně podniku Ardeapharma.

Druhá klíčová osobnost byla vybrána kvůli zjištění názoru ševětínského podnikatele a zároveň obyvatele jiné obce než zkoumané oblasti. Roli této osoby zaujal pan Milan Máchal, který je majitel firmy Areapharma.

Třetí interview bylo vedeno 8. 4. 2017 s obyvatelem a dlouholetým podnikatelem modelové obce. Vybrán byl majitel místního hostince pan Jaroslav Kopeček.

Další rozhovor měl být veden s paní starostkou Romanou Hajskou, ale bohužel nebyla k zastizení a neodpovídala na e – mailové dotazy, stejně tak jako pan místostarosta Petr Lenc.

Pátá klíčová osobnost měla podnikat v zemědělství. Vzhledem ke špatnému zemědělskému stavu se nepodařilo sehnat žádného zástupce zemědělského sektoru.

7. 2. 1. Rozhovor s paní Marií Švejdovou

První rozhovor byl veden s paní Marií Švejdovou. Momentálně je paní Švejdová v důchodu, ale stále se aktivně věnuje Blatáckému souboru tanců a písní. Před odchodem do důvodu pracovala ve zdravotnickém podniku, kde působila již od

počátečních let. Později se specializovala na mikrobiologii v podniku Ardeapharma. Hodinový rozhovor byl realizován pro zjištění informací a názoru ohledně zaměstnanosti v Ševětíně, složení podniků v obci a celkový pohled na Ševětín. Interview bylo přepsáno do textu. Osnova rozhovoru, viz příloha č. 2.

Fotografie č. 15: Paní Marie Švejdová

Zdroj: vlastní šetření, 9. 2. 2017

Na fotografii č. 15 je paní Marie Švejdová se svou roztomilou fenkou.

1) Jak hodnotíte zaměstnanost v Ševětíně?

- a) Obecnou zaměstnanost nyní a dříve např.: před rokem 1989*

Většina lidí za prací dojíždí, dnes hlavně automobily. Vlaky a autobusy se využívají také, ale méně než dříve. Do zaměstnání dojíždí lidé do Českých Budějovic a Veselí nad Lužnicí.

- b) Zaměstnanost z hlediska podniků (jaké podniky zde jsou a byly před Sametovou revolucí)*

Zdravotnické zásobování vzniklo v šedesátých letech, po privatizaci se rozdělilo na nynější podniky Phoenix a Adeapharma. Proenix skladuje léčiva a Ardeapharma vyrábí infúzní roztoky. Dnes jsou oba podniky nově zrekonstruované a zmodernizované.

Pila byl soukromý podnik, po znárodnění zde byly Dřevařské závody. Po revoluci se Pila vrátila původnímu majiteli, ale ten zestárnul a firmu prodal.

Kamenolom měl největší rozkvět za stavby železniční trati. Byla zde ruční výroba. Ševětín spojoval Linec a Prahu. Tato cesta se dláždila kostkami z Kamenolomu. Až poté se udělaly asfaltové silnice.

Dříve před válkou zde byly 4 hospody. Dnes už jsou pouze 2.

Před revolucí byly v obci také prodejny obuvi, textilu, průmyslového zboží, potravin a zeleniny. Pekařské výrobky vyráběl jeden pekař. Obchod s potravinami měl velké prostory, v horní části se vykupovalo obilí. Dnes už jsou tu jen 2 vietnamské prodejny s textilem a potravinami. Obchodní řetězec Flop má na náměstí prodejnu v současné době, dřív to byla Jednota – potraviny a masna, pak se tento obchod prodal. Existovala zde kdysi také mlékárna. Na náměstí bývala Česká spořitelna, která už se také zrušila, a zůstal zde pouze bankomat.

Před revolucí se na náměstí postavila budova, která měla sloužit jako nákupní středisko. Po revoluci se tato budova prodala firmě Biogena – čaje a dnes je zde menší firma Druid – těstoviny.

Současní živnostníci jsou např.: stavební firma Best Build Services František Voneš a autodopravce, který organizuje řidiče.

Fungují zde hasiči, včelaři a myslivci. Sice v menším počtu než dříve, ale zachovali se až dodnes.

Česká pošta má pobočku v Ševětíně. Dřív na tomto místě bylo květinářství a řeznictví.

V obci bývala benzinová stanice, ale oblast nebyla vhodná, docházelo k prosakování, objekt byl starý a nikdo to nechtěl opravit, proto došlo k zániku.

Když to shrneme, tak situace byla určitě lepší před revolucí. I ve zdravotnickém zásobování, Phoenix nově propouštěl své zaměstnance. Dříve fungovali zahrádkáři, řemesla jako cukrář, dřevorubec, švec, kovář, truhlář. Zahrádkáři obstarávali ovoce a moštovali, dnes už je tu nenajdeme, stejně tak jako ostatní jmenovaná řemesla.

2) Jaký byl stav zemědělství před revolucí a jaký je stav v zemědělství nyní na Ševětínsku?

Dříve byl Ševětín převážně zemědělskou oblastí. V roce 1948 zde bylo zemědělské družstvo, které se v 80. – 90. letech sloučilo na zemědělské družstvo Přátelství. Sloučily se okolní obce jako, např.: Drahotěšice, Vitín, Vlkov a podobně. Choval se zde skot a prasata. Pěstovala se pšenice, kukuřice a řepka, ještě dříve len a brambory. Po převratu došlo k rozpadu, majetek šel do soukromí, živočišná výroba úplně zanikla, pole také. Dílny a kanceláře jsou zdevastované. V současné době se zemědělský objekt nazývá AGRA – spolek vlastníků, kde by měl být správce pan Klečka, který ale půjde do důchodu a chce prostory prodat. Pole kolem Ševětína obhospodařují okolní vesnice.

3) V jaké situaci se podle Vás momentálně nachází Ševětín? Co se zlepšilo a co se naopak zhoršilo od převratu?

Je zde mateřská a základní škola, která se zvětšila. Dochází sem místní děti, ale i děti z okolí jako např.: z Dynína, Neplachova, Mazelova, Vitína a Chotýčan. Jsou zde bytové jednotky - př.: družstevní panelové domy. Byty se později prodaly lidem. Docházelo k výstavbě dalších bytových jednotek. Lidé si zde později začali stavět své rodinné domy. Stavilo se zde hodně v 70. letech. Je zde kulturní dům, ale kultura upadá. Po válce do roku 1976 působili v obci ochotníci, kteří hráli 8 her za rok. Blaťácký soubor pořádá pravidelná setkání a představení i pro zahraniční návštěvníky (Japonce, Američany, Belgičany, Holanďany a Němce). Ze sportu je zde tělovýchovná jednota, dříve sokolové, dnes existuje SK Ševětín fotbal, volejbal, stolní tenis a nohejbal. Od roku 2008 je Ševětín městy. Za starostky Romany Hajske došlo k výstavbě nových komunikací, udělala se nová čistička odpadních vod, opravila se škola i školka. Zrenovalo se náměstí, zbourala se stará škola, která nevyhovovala, a zvětšilo se náměstí. Nejstarší památkou je kostel, který se také zrenoval. Funguje zde kino, kde dřív býval taneční sál. Tyto prostory jsou památeční budovou Šimona Lomnického. Budova vyhořela, zbořila se a zůstal zde taneční sál, který tedy dnes slouží jako kino, které ale bohužel nemá moc návštěvníků. Díky starostce Romaně Hajske se v kulturním domě nachází zrenované prostory, knihovna a síň tradic s vystavenými blaťáckými kroji.

Obecná situace Ševětína šla určitě k lepšímu.

4) Je dle Vašeho názoru větší přistěhovalost nebo vystěhovalost v obci?

Myslím, že v současné době docházelo více k přistěhovalosti, ale teď už nejsou parcely. V roce 1872 odešlo nejvíce lidí do Ameriky za prací.

5) Jaká je podle Vás dostupnost dopravních spojů do i z Ševětína?

Po výstavbě železniční trati a zřízení autobusových zastávek dojíždělo dříve hodně lidí vlakem a autobusem do práce. Železnice přinesla spoustu výhod v dopravě ať už dojíždění za prací nebo v cestování obecně. Dnes už je to s dostupností autobusů a vlaků horší, omezilo se hodně spojů a lidé dnes jezdí raději autem, i když je to pro ně nákladnější.

7. 2. 2. Rozhovor s panem Ing. Milanem Máchalem

Druhý rozhovor byl veden s panem Ing. Milanem Máchalem, který je předseda představenstva a ředitel společnosti Ardeapharma, a.s. Půlhodinový rozhovor byl veden pro zjištění informací a názoru o zaměstnanosti v Ševětíně, v daném podniku Ardeapharma a celkový názor na Ševětín od podnikatele, který bydlí v Českých Budějovicích a pracuje, resp. podniká v obci Ševětín. Interview je v příloze č. 3 a bylo zpracováno do textu.

Fotografie č. 16: Pan Ing. Milan Máchal

Zdroj: vlastní šetření, 9. 2. 2017

Na fotografii č. 16 vidíme pana Ing. Milana Máchala v jeho vlastní kanceláři.

1) Vaše vzdělání?

Inženýr chemie, studoval jsem chemicko - technologickou fakultu Univerzity Pardubice.

2) Kdy jste začal podnikat?

Po škole jsem hned nepodnikal, měl jsem spoustu brigád nejen po škole, ale už i při škole. Potom jsem získával zkušenosti a příležitosti. V roce 1987 jsem nastoupil do zdravotnické firmy a dělal jsem kontrolu infúzních roztoků. Po revoluci to chtěli zavřít, ale my jsme to s kolegy dali dohromady. V roce 1996 měli firmu Němci. Nastaly ale privatizační obtíže. Němci dělili ve firmě obchod a výrobu. V roce 1999 chtěli Němci výrobu prodat. Toho jsem se chytil já a firmu koupil.

Ardeapharma a.s. má prioritu přesného dosažení definované kvality vyráběných infúzních přípravků a špičkové kvality poskytovaných služeb při kontrole léčiv a

zajištění jejich dodávky v čase, sortimentu a množství požadovaném naším zákazníkem.

3) *Využíváte reklamu?*

Reklamu využíváme minimální, obecně na obchodní partnery. Jedenkrát za dva roky je konference – infúzní terapie.

4) *Čerpáte dotace?*

Dotace jsme čerpali letos poprvé na výzkum, vývoj a zlepšení digitální infrastruktury firmy – zpracování dat.

5) *Kolik máte zaměstnanců na plný, částečný a sezónní úvazek?*

100 % jen na plný úvazek a to je konkrétně 30 zaměstnanců. Myslím, že je to tak 50 % místní obyvatelé z našich zaměstnanců a 50 % našich zaměstnanců z okolí (např.: i České Budějovice a Veselí nad Lužnicí).

Zakládám si na rovině mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem. Zaměstnanci jsou hlavním zdrojem prosperity společnosti.

6) *Máte nějaká opatření k životnímu prostředí?*

Třídíme odpad. Životní prostředí nechceme svou činností zatěžovat, ale naopak zavedením účinné prevence znečišťování pozitivně ovlivňovat.

7) *Je pro Vás nyní dobrá nebo špatná doba pro investice?
(když porovnáme současnost a předrevoluční období)*

Teď je dobrá doba pro investice dle mého názoru.

8) *Vaše bydliště je v ČB, jaký máte názor na dojíždění do Ševětína?*

Já osobně jezdím autem a myslím si, že i většina našich zaměstnanců dojíždí sem do práce autem. Situace s dojížděním (vlakem a autobusy) ale není špatná.

9) *Jak hodnotíte současnou zaměstnanost v Ševětíně?*

Zaměstnanost v Ševětíně je dobrá, převažuje více zaměstnaných.

10) *Jak hodnotíte celkovou situaci Ševětína, došlo k zlepšení po převratu?*

Situace v Ševětíně nyní je lepší než dříve. Došlo k celkové renovaci, především náměstí, výstavbě nových domů a bytů.

11) *Spolupracujete s obcí Ševětín?*

Ano, funguje spolupráce. Naše firma např.: sponzoruje kulturní akce.

7. 2. 3. Rozhovor s panem Jaroslavem Kopečkem

Poslední třetí patnáctiminutové interview s panem Jaroslavem Kopečkem bylo realizováno přímo v jeho vlastním Hostinci U Kopečků za účelem sběru informací a názoru na modelovou obec z obecného hlediska i z pohledu na zaměstnanost. Tento podnik se nachází na náměstí v Ševětíně a má zde dlouholetou tradici sahající až do dob před revolucí. Rozhovor je v příloze č. 4 a byl zpracován do textu.

Fotografie č. 17: Pan Jaroslav Kopeček

Zdroj: vlastní šetření, 8. 4. 2017

Fotografie č. 17 dokumentuje velice příjemného a směřícího se pana Jaroslava Kopečka, který se plný elánu věnuje svému zaměstnání.

1) Jak dlouho podnikáte?

Tento hostinec má dlouholetou rodinnou tradici. Asi čtyři až pět generací se zde vystříдалo.

2) Kolik máte zaměstnanců?

Momentálně jsem zůstal já a moje setra, která se věnuje kuchyni. Vždy tu pracovali jen naši rodinní příslušníci.

3) Vaše bydliště?

Odjakživa bydlím v Ševětíně.

4) Jak hodnotíte zaměstnanost v Ševětíně?

Nedělá tu, kdo nechce. Já si nestěžuji. Zanikla Pila, JZD a zůstal zde Phoenix a Ardeapharma. Tyto dva podniky mají o polovinu méně lidí než před revolucí.

Kamenolom zaměstnává pár „Ševětíňáků“. Jsou zde drobní živnostníci jako např.: stavebnictví Voneš, internetové obchody s kosmetikou a tesaři. Dříve fungovalo řeznictví přímo v domě majitele, ale to už za 1. republiky. Lesy, které dne už patří státu, zaměstnávají pár obyvatel ze Ševětína.

Nevím o nikom, kdo by zde sháněl práci. Kdo chce dělat, zaměstnání nebo aspoň brigádu má.

5) Jaké je zemědělství v Ševětíně?

Jak jsem řekl, zaniklo JZD. Dnes zemědělství obstarávají soukromníci z okolních vesnic jako např.: „Mazeláci a Neplacháci“.

6) Jak hodnotíte celkovou situaci obce?

Dost se zde staví rodinné domy. Je tu dobrá obslužnost - vlaky a autobusy. Zrenovoval se obecní úřad, vznikly zde technické služby, které také zaměstnávají pár lidí. Obyvatelé jsou zde spokojeni. Do hostince chodilo dříve více lidí, ale zdražuje se.

7) Čerpá Ševětín nějaké dotace?

Určitě ano, je zde nové informační středisko a opravené náměstí.

Na základě informací o dotacích od pana Kopečka byla na Ševětínském náměstí pořízena fotografie č. 18.

Fotografie č. 18: Důkaz využívání dotací v Ševětíně

Zdroj: vlastní šetření, 8. 4. 2017

Tato fotografie č. 18 dokazuje, že obec Ševětín čerpala dotace na obnovu místního náměstí. Tato deska se nachází na náměstí u tzv. Polštáře Šimona Lomnického pod kostelem sv. Mikuláše, viz následující fotografie č. 19.

Fotografie č. 19: Kostel sv. Mikuláše na Ševětínském náměstí

Zdroj: vlastní šetření, 1. 4. 2017

Kostel sv. Mikuláše na náměstí v Ševětíně. Pod kostelem se nachází lavičky a tzv. Polštář Šimona Lomnického dle fotografie č. 19.

Na základě těchto informací o dotacích bylo zjištěno:

Obrázek č. 1: Dotace na náměstí obce

Název příjemce	IČ	Název projektu	Operační program	Fond EU	Částka hrazená z fondů EU				
					Datum alokace	Alokovaná částka	Datum průběžné platby	Celková částka proplacená od začátku projektu	Stav
Městys Dešence	00255394	Dešence-rekonstrukce části bývalé tvrze č.p.12a účelem rozvoje kultury a kvality služeb veř.správy	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	28.01.2011	26 429 829,24	22.04.2013	22 915 205,79	Finalized
Městys Dešence	00255394	MUZEUM SUMAVSKÉHO PIVOVARNICTVÍ - TVRZ DEŠENCE	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	02.07.2014	14 555 031,70	01.09.2015	14 459 730,72	Finalized
Městys Dešence	00255394	Rekonstrukce místních komunikací v Dešencích	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	24.02.2014	7 601 399,00	26.03.2015	6 240 649,58	Finalized
Městys Dešence	00255394	Rozvoj infrastruktury veřejné dopravy v městysi Dešence	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	27.01.2009	2 817 667,29	16.02.2010	2 545 108,98	Finalized
Městys Dolní Bukovsko	00244791	Rekonstrukce místních komunikací v Dolním Bukovsku	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	18.09.2008	16 473 890,43	27.05.2011	15 965 458,71	Finalized
Městys Frymburk	00245861	Frymburk - stavební úpravy a přístavba domu č. p. 5	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	16.09.2008	9 563 007,44	22.12.2010	9 432 176,13	Finalized
Městys Katovice	00251303	Rekonstrukce místní komunikace ve Školní ulici v Katovicích	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	04.09.2012	3 914 311,20	22.03.2013	3 510 081,04	Finalized
Městys Kolinec	00255688	Modernizace vybavení ZŠ Kolinec	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	30.01.2015	834 922,34	29.07.2015	777 944,28	Finalized
Městys Kolinec	00255688	Revitalizace koupaliště a rozšíření sportovního areálu v Kolinci	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	23.07.2013	16 063 285,00	22.10.2014	15 883 098,09	Finalized
Městys Koloveč	00253481	Kulturní a administrativní zařízení Koloveč	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	30.01.2009	13 103 305,05	13.12.2010	12 996 094,55	Finalized
Městys Lhenice	00250546	ZŠ LHENICE - zlepšení kvality přírodovědného vzdělávání	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	29.01.2015	1 292 198,82		0,00	Ongoing
Městys Malšice	00252522	Místní komunikace a chodníky Malšice	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	27.03.2015	7 916 336,78		0,00	Ongoing
Městys Radomyšl	00251721	Letní areál Radomyšl	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	02.07.2014	8 628 675,00	02.04.2015	6 538 001,18	Finalized
Městys Radomyšl	00251721	Výstavba komunikace	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	30.01.2015	3 923 098,23		0,00	Ongoing
Městys Strážný	00250694	Turistická ubytovna Strážný	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	09.02.2011	3 696 159,41	04.08.2014	941 468,25	Finalized
Městys Strunkovice nad Blanicí	00250708	Rekonstrukce a modernizace místních komunikací ve Strunkovicích nad Blanicí	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	24.03.2015	9 185 080,51		0,00	Ongoing
MĚSTYS STRUNKOVICE NAD BLANICÍ	00250708	Revitalizace sportovní-rekreačního areálu jako centra volnočasových aktivit ve Strunkovicích	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	01.06.2011	2 827 124,65	06.03.2012	2 606 077,94	Finalized
Městys Ševětín	00245500	Revitalizace náměstí městyse Ševětín	ROP NUTS II Jihozápad	ERDF	07.02.2011	12 385 330,28	11.10.2013	5 986 278,03	Finalized

Zdroj: [21]

Na obrázku č. 1 je v tabulce posledního řádku vidět, že v operačním programu ROP NUTS II Jihozápad byla městyse Ševětín poskytnuta dotace na revitalizaci náměstí z fondu EU (ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj).

8. Diskuse a závěr

Modelová obec patří mezi venkovskou oblast dle teoretického úvodu, který koresponduje s empirickým šetřením v terénu. Ševětín usiloval pouze o titul městyš, který mu byl přidělen v roce 2008, viz Lukáš (2010). Ve vlastním průzkumu pomocí subjektivních dat byla potvrzena objektivní data ze statistik, dokumentů a místních tiskopisů. Statistický údaj z roku 2017 ze zdroje [14], že v Ševětíně je 1 381 obyvatel upevňuje fakta o nevyklidňování obce. Dle Majerové a Čmejrkové (2003) venkov nabízí málo pracovních příležitostí místnímu obyvatelstvu. Obec Ševětín nabízí pracovní příležitosti např.: ve zdravotnickém podniku Ardeapharma, ale málo z těchto příležitostí je pro místní obyvatelstvo. Je kladen důraz na vysokou vzdělanost, odbornost a praxi, a proto do obce dojíždí za prací vysokoškolsky vzdělaní lidé z měst jako třeba České Budějovice. Místní obyvatelé, kteří byli dříve zaměstnáni v zemědělském sektoru, dnes práci v obci najdou jen zřídka a to většinou pouze na nižších postech, než by si představovali. Můžeme tedy říci, že tvrzení Majerové a Čmejrkové (2003) jako teoretický základ pro terénní šetření koresponduje s empirickým šetřením. Definice Kouřilové (2012), že venkov městu i v současnosti dodává pracovní síly, také potvrzuje terénní bádání. Pělucha (2012) vysvětluje stav po roce 1990. Začala se objevovat nezaměstnanost, propouštělo se hlavně ze zemědělství, ale zároveň se rozšířila nabídka samostatného podnikání, a tak se nezaměstnanost nestala plošně významným problémem. Stejně tak to platí pro zkoumanou obec. Z terénního dotazníkového výzkumu bylo zjištěno 7 % nezaměstnaných. Převažovalo 54 % zaměstnanců jako např. prodavač/ka, uklízečka, sekretářka, laborant/ka a řidič. Živnostníků, osob samostatně výdělečných (OSVČ) bez zaměstnanců, zde bylo zjištěno 13 %. Oblasti podnikání OSVČ byly např.: svářeč, truhlář a automechanik. Tyto výsledky byly znázorněny a popsány v grafu č. 5 – zaměstnání – povolání. Zajímavé je také popis Pěluchy (2012) o následném rozvoji a vyšší životní úrovni obyvatel spojený s nárůstem automobilizace. Graf č. 8 – způsob dojíždění do zaměstnání ukazuje 54 % lidí jezdících osobním automobilem, a tudíž souhlasí terénní výzkum s popisem Pěluchy (2012). Binek (2009) poukazuje na změny od roku 1989, kdy přestal dominovat obor zemědělství. Z vlastního šetření jsem byla šokovaná, že zemědělství v Ševětíně není téměř žádné. Spolek vlastníků AGRA je v chátrajícím stavu. Objekt je opuštěný, živočišná výroba zde není dlouho žádná a rostlinnou výrobu na okolních polích obhospodařují okolní

vesnice jako např.: Chotýčany. Jen pár drobných živnostníků si obhospodařuje svou malou výrobu jako pan Josef Jára, který mi nechtěl poskytnout rozhovor. Privatizace v zemědělství byla rozhodující částí transformace dle Synka (2002). Tento fakt potvrzuje stav zemědělství ve zkoumané obci. Původní majitelé neměli zájem se dále starat o hospodářství, a tak své vlastnictví buď prodali, nebo nechali upadat. Myslím, že je to velká škoda, když Ševětín dříve býval převážně zemědělského charakteru. Pěstovala se zde pšenice, kukuřice, řepka a ještě dříve dokonce i len a brambory dle rozhovoru s paní Marií Švejdovou. Když porovnáím stav před rokem 1989, musím hodnotit, že zemědělský sektor byl kvalitní a výroba zde prosperovala lépe před Sametovou revolucí. Po převratu začalo zemědělství stagnovat a prostory zůstaly opuštěné. Co se týká podnikatelské struktury Ševětína, nachází se zde velké podniky jako již zmíněné zdravotnické firmy Phoenix a Ardeaphama, která zaměstnává zhruba polovinu zaměstnanců místních a polovinu z okolních měst a vesnic. Dojíždějí sem lidé z nedalekého Vítína a Neplachova, ale i lidé z Českých Budějovic nebo Veselí nad Lužnicí. U těchto podniků se největší rozkvět dle mého názoru začal rozvíjet až po revoluci koupí firmy do svého vlastnictví panem Ing. Milanem Máchalem. To se bohužel nedá tvrdit o podniku Pila – dřevovýroba. Zde byl rozmach před rokem 1989 a po privatizaci se už dále nepodařilo podnik zvednout. Kamenolom už dnes nepatří Ševětínu, ale pod Kámen a písek Český Krumlov. Místní obyvatelé z Ševětína si spíš stěžují na prach a hluk z této oblasti. Nové možnosti samostatného živnostenského podnikání po převratu vedly k podpoře zaměstnanosti nejen v celé České republice ale i v Ševětíně. Zanikla spousta řemesel jako např.: cukrář, dřevorubec, švec, kovář, ale tito lidé si našli nové uplatnění v živnostenském podnikání jako např.: stavební firma Best Build Services František Voneš. Místní obyvatelé nejsou rádi, že místo dřívějších obchůdků s potravinami, ovocem, zeleninou, obuví a textilem mají nyní vietnamské prodejny. Na druhou stranu kdyby nebyly v těchto venkovských oblastech vietnamské prodejny, nebyly by zde prodejny ani se základními potravinami a lidé by museli dojíždět nejen za prací, ale i do supermarketů do velkých měst.

Když porovnáím obec Lomnice nad Lužnicí, která byla analyzována v mé bakalářské práci, viz Šťastná (2013), s nynější zkoumanou obcí Ševětín, musím hodnotit, že struktura podniků je lepší v Ševětíně. Na druhou stranu funguje v Lomnici nad Lužnicí zemědělský sektor, který dává pracovní možnosti místnímu obyvatelstvu. Pro obě obce platí, že dojíždění za prací v rozmezí 20 – 50 km není pro obyvatele

venkovských oblastí problém. Navíc v dnešní době dojíždí většina lidí do zaměstnání vlastními osobními automobily. Ševětín se svými 1 381 (údaj z 1. 1. 2017) obyvateli zůstal pouze městysem, Lomnice nad Lužnicí si s 1 780 obyvateli (údaj z roku 2012) vysloužila od krále Václava IV. Lucemburského statut město. V Lomnici n./L. prosperovalo nejvíce podniků v období před rokem 1989, jako např.: JITONA – výroba nábytku, DŘEVAŘSKÉ ZÁVODY a nebo JIPRO – výroba košíků. Po Sametové revoluci tyto podniky zanikly a většina místních obyvatel přišla o své zaměstnání. Situaci řešili dojížděním do okolních měst nebo živnostenským podnikáním. V Ševětíně nezankla většina podniků po převratu, ale dá se hodnotit, že lidé si spíše pochvalovali situaci v zaměstnanosti před rokem 1989. V porevolučním období některé podniky přestaly být méně prospěšné jako např.: Pila. Některé podniky koupili jiní majitelé jako Kamenolom, který dnes patří firmě z Českého Krumlova. Bohužel zde úplně zaniklo již diskutované zemědělství.

Na závěr bych chtěla shrnout celkovou situaci obce jako odpověď na vstupní otázku. Podnikatelská struktura má kladný vliv na zaměstnanost v Ševětíně. Obyvatelé zde práci nehledají a nestěžují si. Sice tu prosperovalo více podniků před převratem, ale dnes je situace stále uspokojivá. Ševětín rozhodně není chátrající vesnická obec. Hodně lidí si zde našlo zálibení v kulturních akcích, které se konají v místním kině nebo kulturním domě. Stavební parcely, kterých nebylo mnoho, přilákaly mladé lidi ke stavbě svých vlastních rodinných domů. Když shrneme zaměstnanost v Ševětíně, tak z dotazníkového výzkumu bylo patrné, že lidé jsou s možnostmi zaměstnání převážně spokojeni a většina obyvatel pracuje v obci. Nicméně toto zjištění z mého náhodného výběru lidí do dotazníkového šetření o zaměstnání většiny místních obyvatel ve zkoumané obci nesouhlasí s reálnými fakty, která zaznamenávají převažující počet lidí dojíždějících do okolních měst. Dojíždět za prací do Českých Budějovic je obtížnější pro ty obyvatele, kteří jezdí autobusem a vlakem, protože četnost těchto spojů se s postupem času zhoršila, ale většina lidí vyřešila dojíždění prostřednictvím vlastních osobních automobilů, a tak to pro ně není problém. Z terénního výzkumu je značné, že i spousta lidí také do Ševětína dojíždí za prací, např.: z měst jako České Budějovice nebo Veselí nad Lužnicí. Nezaměstnanost v Ševětíně není problém, bohužel jen zemědělství je ve velice špatném stavu. Na druhou stranu je zde více jiných nezemědělských podniků, které dávají možnost zaměstnání nejen pro místní obyvatele. Populace lidí, kteří nechtějí být zaměstnanci, našli své uplatnění jako samostatní živnostníci.

9. Použitá literatura a zdroje

- Boháčová, I., Hrabánková, M. (2009): Strukturální politika Evropské unie. Praha: C. H. Beck
- Binek, J. (2009): Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova. Brno
- Hendl, J. (2008): Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. Praha: Portál
- Hudečková, H., Lošťák, M., Ševčíková, A. (2006): Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta
- Kouřilová, J. (2012): Synergie vztahu město-venkov. Praha: Alfa Nakladatelství
- Lukáš, V. (2010): Ševětín Historie a současnost. Městys Ševětín
- Majerová, V., Čmejrek, J. (2003): Český venkov 2002. Podniky a podnikání. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, vydavatelství Credit
- Majerová V. (2006): Sociologie venkova a zemědělství, Česká zemědělská univerzita. Praha
- Pělucha, M. a kol. (2012): Venkov na prahu 21. století. Venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia, územní dopady znalostí ekonomiky na venkov, souvislosti vztahů města a venkova v globalizované ekonomice. Praha: Alfa Nakladatelství
- Perlín, R. (1999): Venkov, typologie venkovského prostoru. Praha: Cargo Publishers

- Synek, M., kol. (2002): Podniková ekonomika. C.H.Beck.
- Šťastná, A. (2013): Proměny zaměstnanosti ve venkovském prostoru – případová studie obce Lomnice nad Lužnicí. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta
- Vanhove N., Klaassen, L. H.: Regional policy: A European Approach. Aldershot: Gower, 1983

Internetové zdroje:

- [1] Lexikon obcí. Dostupné z:
<http://www.lidova-architektura.cz/prehled-seznam/encyklopedie/vesnice-typy.htm> [cit. 12.9.2016]
- [2] Informační portál. Dostupné z:
<http://ligavozick.skynet.cz/ip/prace.php?oblast=9000029> [cit. 15.10.2016]
- [3] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/10180/32955062/32018116_0501.pdf/5085cd41-5e93-4af5-9aef-9e4a8ba29069?version=1.0 [cit. 10.11.2016]
- [4] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/10180/32955062/32018116_0701.pdf/886c240-113e-4393-81bb-2ea5eea13e19?version=1.0 [cit. 10.11.2016]
- [5] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/10180/32955062/32018116_0901.pdf/af8a5b2e-9377-47ed-a6f5-8b1bc886267a?version=1.0 [cit. 10.11.2016]
- [6] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_kraje [cit. 12.11.2016]

- [7] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/documents/11256/34995526/CZ0310_2.pdf/f4a78b21-139a-4e73-97c7-92a7f7967f37?version=1.16 [cit. 12.11.2016]
- [8] Český statistický úřad. Dostupné z:
https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_cb [cit. 12.11.2016]
- [9] Český statistický úřad. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/documents/11256/34995529/CZ0311.pdf/a9494844-33e6-4b94-952c-2138415250c3?version=1.13> [cit. 12.11.2016]
- [10] Webové stránky obce Ševětín – Fotogalerie. Dostupné z:
<http://www.sevetin.cz/fotogalerie/historie-sevetina> [cit. 3. 4. 2017]
- [11] Webové stránky obce Ševětín - Historie. Dostupné z:
<http://www.sevetin.cz/historie> [cit. 9.3.2017]
- [12] Webové stránky obce Ševětín – Turistické informace. Dostupné z:
<http://www.sevetin.cz/zajimavosti-a-turistika/turisticke-informace>
[cit. 15.3.2017]
- [13] Český statistický úřad – Ševětín (okres České Budějovice) – vybrané údaje za obec. Dostupné z:
https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u= VUZEMI_43_545121# [cit. 15.3.2017]
- [14] Místní průvodce – Ševětín. Dostupné z:
<https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5737/sevetin/pocet-obyvatel/>
[cit. 15.3.2017]

- [15] Obyvatelé Česka – Ševětín. Dostupné z:
<https://www.obyvateleceska.cz/%C4%8Desk%C3%A9-bud%C4%9Bjovice/%C5%A1ev%C4%9Bt%C3%ADn/545121>
 [cit. 15.3.2017]
- [16] Regionální informační servis – Ševětín. Dostupné z:
<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=545121&zsj=162451>
 [cit. 15.3.2017]
- [17] Statistiky Ševětína webových stránek Blesk.cz. Dostupné z:
<http://www.blesk.cz/regiony/sevetin-mesto-545121/statistiky> [cit. 15.3.2017]
- [18] Obrázky Ardeapharma a.s. Dostupné z:
https://www.google.cz/maps/uv?hl=cs&pb=!1s0x470cb2d636388179%3A0xc97d95962475b6e1!2m19!2m2!1i80!2i80!3m1!2i20!16m13!1b1!2m2!1m1!1e1!2m2!1m1!1e3!2m2!1m1!1e5!2m2!1m1!1e4!3m1!7e115!4shhttps%3A%2F%2Fpicasaweb.google.com%2Fflh%2Fsredir%3Funame%3D107257366726498202210%26id%3D6187568075796196786%26target%3DPHOTO!5s.ardeapharma%2F%20-%20Hledat%20Googlem&imagekey=!1e3!2s-_xyfKihRXN8%2FVd6qPc2cpbI%2FAAAAAAAAAAABs%2FouU9acWIGgUIQOmbA0-x47TTeTODrX6ZQCJkC&sa=X&ved=0ahUKEwiPyJ6X9YjTAhVBOxoKH SthD-YQoioIXDAM [cit. 16.3.2017]
- [19] Kamen – ck. Dostupné z:
<http://www.kamen-ck.cz/web/cs/fotogalerie/> [cit. 16.3.2017]

- [20] Obrázky Družstvo vlastníků Agra. Dostupné z:
[http://www.rr-jihozapad.cz/dokumenty/seznam-prijemcu/2016/seznam-pjemc_12_2_2016.pdf](https://www.google.cz/maps/uv?hl=cs&pb=!1s0x470cb3297696a137%3A0xfecd9f84dec7fad3!2m19!2m2!1i80!2i80!3m1!2i20!16m13!1b1!2m2!1m1!1e1!2m2!1m1!1e3!2m2!1m1!1e5!2m2!1m1!1e4!3m1!7e115!4zL21hcHMvcGxhY2UvemVtJUM0JTICZCVDNCU5QmxzdHYlQzMIQUQrJUM1JUExZXYlQzQlOUJ0JUMzJUFEbi9ANDkuMDk4OTQ5MywxNC41ODIxNzE0LDNhLDc1eSwxNjEuOTRoLDkwdC9kYXRhPSEzbTQhMWUxITNtMiExc2dUek4zYy0yeUpiOEhuczFuNk5VdlEhMmUwITRtMiEzbTEhMXMweDA6MHhmZWnkOWY4NGRIYzdmYWQz!5szem% C4% 9Bd% C4% 9B!stv% C3% AD% 20% C5% A1ev% C4% 9Bt% C3% ADn% 20-% 20Hledat% 20Googlem&imagekey=!1e2!2sgTzN3c-2yJb8Hns1n6NUvQ&sa=X&ved=0ahUKEwid2oXU84jTAhVKVRoKHZkDCIEQpx8IXDAK [cit. 16.3.2017]
• [21] ROP Jihozápad. Dostupné z:

<a href=) [cit. 11.4.2017]

10. Přílohy

10. 1. Příloha č. 1 – Osnova dotazníku

Dotazník - zaměstnanost

Dobrý den,

jsem studentka Jihočeské univerzity Zemědělské fakulty oboru Agropodnikání v Českých Budějovicích. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto dotazníku k vypracování mé diplomové práce.

Předem děkuji za ochotu

1) Pohlaví (správnou odpověď zakroužkujte).

- *Muž*
- *Žena*

2) Věk (vhodné zakroužkujte).

- *0 – 18*
- *19 – 30*
- *31 – 50*
- *51 – a více*

3) Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

- *Základní*
- *Středoškolské s maturitou*
- *Středoškolské bez maturity (s výučním listem)*
- *Vysokoškolské BAKALÁŘSKÉ*
- *Vysokoškolské NAVAZUJÍCÍ (VYŠŠÍ NEŽ BAKALÁŘSKÉ – př. ING., apod)*

4) Jaké je město Vašeho trvalého bydliště?

.....

*Pokud máte trvalé bydliště v Ševětíně - jak dlouho žijete v obci Ševětín?
(Vhodné zakroužkujte).*

- *Celý život*
- *Více než 10let*
- *Méně než 10let*

5) Zaměstnání

(vhodné zakroužkujte a případně napište Vaše zaměstnání):

- *Nezaměstnaný*
- *Zaměstnanec (upřesnit):*
- *Podnikatel (zaměstnanci ve firmě)*
- *Živnostník (sám živnostník, bez zaměstnanců) – v jaké oblasti:
.....*
- *Důchodce*
- *Student*
- *Jiné – jaké:*

6) Místo – zeměpisná oblast Vašeho zaměstnání?

(vhodné zakroužkujte a případně napište místo Vašeho zaměstnání)

- *Stejně jako místo bydliště*
- *Jiné:*

7) Měnil/a jste někdy místo trvalého bydliště kvůli zaměstnání?

- *Ano*
- *Ne*

8) Pokud dojíždíte kvůli zaměstnání – jak se dopravujete?

(Vhodné zakroužkujte – možnost více odpovědí)

- *Vlak*
- *Autobus*
- *Osobní automobil*
- *Jiné -:*

Pokud dojíždíte vlakem, autobusem - jste spokojeni s četností spojů do Vašeho zaměstnání?

- *Ano*
- *Ne*

9) Jste spokojeni s možnostmi zaměstnání v obci?

10. 2. Příloha č. 2 – Osnova rozhovoru pro paní Marii Švejdovou

1) Jak hodnotíte zaměstnanost v Ševětíně?

- *a) Obecnou zaměstnanost nyní a dříve např.: před rokem 1989*
- *b) Zaměstnanost z hlediska podniků (jaké podniky zde jsou a byly před Sametovou revolucí)*

2) Jaký byl stav zemědělství před revolucí a jaký je stav v zemědělství nyní na Ševětínsku?

3) V jaké situaci se podle Vás momentálně nachází Ševětín? Co se zlepšilo a co se naopak zhoršilo od převratu?

4) Je dle Vašeho názoru větší přistěhovalost nebo vystěhovalost v obci?

5) Jaká je podle Vás dostupnost dopravních spojů do i z Ševětína?

10. 3. Příloha č. 3 – Osnova rozhovoru pro pana Ing. Milana Máchala

- 1) Vaše vzdělání?*
- 2) Kdy jste začal podnikat?*
- 3) Využíváte reklamu?*
- 4) Čerpáte dotace?*
- 5) Kolik máte zaměstnanců na plný, částečný a sezónní úvazek?*
- 6) Máte nějaká opatření k životnímu prostředí?*
- 7) Je pro Vás nyní dobrá nebo špatná doba pro investice?
(když porovnáme současnost a předrevoluční období)*
- 8) Vaše bydliště je v ČB, jaký máte názor na dojíždění do Ševětína?*
- 9) Jak hodnotíte současnou zaměstnanost v Ševětíně?*
- 10) Jak hodnotíte celkovou situaci Ševětína, došlo k zlepšení po převratu?*
- 11) Spolupracujete s obcí Ševětín?*

10. 4. Příloha č. 4 – Osnova rozhovoru pro pana Jaroslava Kopečka

- 1) Jak dlouho podnikáte?*
- 2) Kolik máte zaměstnanců?*
- 3) Vaše bydliště?*

4) *Jak hodnotíte zaměstnanost v Ševětíně?*

5) *Jaké je zemědělství v Ševětíně?*

6) *Jak hodnotíte celkovou situaci obce?*

7) *Čerpá Ševětín nějaké dotace?*